

ПІДТРИМКА УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ ТА ПРИТУЛКОМ В УКРАЇНІ

Європейський Союз

Міжнародна організація з міграції (МОМ)
Агентство ООН з питань міграції

Моніторинг міграційної ситуації та змін у сфері управління міграцією та кордонами

Листопад 2018 року

Основні події та тенденції місяця

- ЄС змінює правила Шенгенської інформаційної системи та запроваджує жорсткіші вимоги до ID-карток.
- В країнах членах-ЄС ведуться обговорення щодо підтримки Глобального договору про безпечну, впорядковану та врегульовану міграцію.
- 25 листопада Росія перехопила три кораблі ВМС України в Керченській протоці, внаслідок чого 6 моряків поранені, 24 українці, що перебували на суднах, потрапили в полон.
- Указом Президента України 26 листопада оголошено воєнний стан на 30 днів в 10 областях України. ДПСУ обмежила в'їзд в Україну чоловікам-громадянам Росії віком від 16 до 60 років.
- Кількість перетинів кордону українцями та іноземцями та особами без громадянства продовжує тенденцію сезонного зниження. З початком нового навчального року зросла кількість іноземців та осіб без громадянства, як проживають в Україні з метою навчання.
- ДМС закінчила впроваджувати онлайн сервіс із заповнення заяви для оформлення біометричних паспортів.
- Збільшено консульський збір за оформлення електронних віз та розширено перелік підстав для їх отримання.
- Набрало чинності законодавство щодо запровадження кримінальної відповідальності за незаконне перетинання кордону з метою заподіяння шкоди інтересам України.
- Наприкінці листопада був ускладнений рух на західному кордоні через блокування під'їзних шляхів власниками автомобілів з європейською реєстрацією.
- Презентовано онлайн-курс «Протидія торгівлі людьми» та відзначено 4-річчя глобальної кампанії з викорінення безгромадянства.

1. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ ТА МІГРАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ В УКРАЇНІ

1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Після тритижневої погоджувальної процедури¹ Рада ЄС та Парламент не досягли компромісу в переговорах щодо бюджету ЄС на 2019 рік². Рада ЄС пішла на поступки й запропонувала збільшити фінансування у порівнянні з первинною пропозицією Єврокомісії. Однак Парламент хотів би використати невитрачені кошти з попередніх років, пов'язані з дослідницькими проектами, а також скоротити фінансування Фонду допомоги біженцям у Туреччині з фонду ЄС³. 30 листопада Єврокомісія запропонувала новий проект бюджету⁴.

Італія вирішила суттєво не переглядати дефіцит бюджету, незважаючи на те, що бюджетна пропозиція на наступний рік порушує фіскальні правила ЄС і була відхилена Єврокомісією⁵. 21 листопада Єврокомісія повторно відхилила проект державного бюджету Італії⁶. Наприкінці листопада країни-члени ЄС погодили санкційну процедуру щодо Італії через порушення фіскальних правил ЄС⁷.

Рада Євросоюзу схвалила нові правила Шенгенської інформаційної системи (SIS), які усунуть потенційні прогалини в системі, сприятимуть зміцненню безпеки та допоможуть покращити управління міграцією в ЄС⁸. Зміни стосуватимуться поліцейського й судового співробітництва в кримінальних справах, прикордонних перевірок та повернення громадян третіх країн, які незаконно проживають у країнах ЄС. Європол та Frontex також матимуть доступ до даних у межах своїх мандатів⁹. Також ЄС запроваджує жорсткіші вимоги до ID-карток, які стосуються як інформації, що повинна міститись на ідентифікаційних документах, так і спільних елементів захисту самих документів для всіх країн-членів ЄС. Зміни також стосуватимуться дозволів на проживання як громадян ЄС, так і громадян третіх країн¹⁰.

Європарламент ухвалив рішення, за яким внутрішні прикордонні перевірки в межах Шенгенської зони повинні бути обмежені максимум одним роком, а не двома, початковий період для перевірок

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/10/24/2019-eu-budget-council-cannot-accept-ep-amendments/>

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/11/19/eu-budget-for-2019-conciliation-ends-without-agreement/>

³ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/20/7089579/>

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-18-6636_en.htm

⁵ <https://www.politico.eu/article/italy-refuses-to-bow-to-brussels-budget-demands/>

⁶ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/21/7089660/>

⁷ <https://uk.reuters.com/article/us-italy-budget-eu/eu-to-take-next-step-in-disciplinary-action-over-italy-debt-this-week-idUKKCN1NW1FB>

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/11/19/schengen-information-system-council-adopts-new-rules-to-strengthen-security-in-the-eu/>

⁹ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/19/7089547/>

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/11/14/better-security-for-id-documents-council-agrees-its-position/>

має тривати два місяці замість шести¹¹. Наразі Австрія, Німеччина, Данія, Швеція та Норвегія здійснюють перевірки на внутрішніх кордонах. Польща з 22 листопада по 16 грудня тимчасово поверне контроль на кордонах з ЄС через двотижневий кліматичний саміт¹².

Напередодні підписання Глобального договору про безпечну, впорядковану та врегульовану міграцію в грудні, у країнах тривають дебати щодо його підтримки. Зокрема, в Естонії обговорення спричинило урядову кризу, а в Словаччині міністр закордонних справ подав у відставку після відмови країни долучитися до договору¹³. У листопаді про відмову підписувати договір заявила Болгарія¹⁴, Естонія¹⁵, Ізраїль¹⁶, Італія¹⁷, Словаччина¹⁸, Польща¹⁹, Чехія²⁰. Раніше Австрія, Угорщина, США відмовилися від підписання міграційного договору²¹. Парламент Німеччини в листопаді підтримав приєднання до Глобального договору²².

8 листопада італійський сенат підтримав Декрет Сальвіні²³. Наприкінці місяця, не зважаючи на протести проти нової міграційної політики уряду²⁴, законодавчу ініціативу підтримала й нижня палата італійського парламенту²⁵. Відтепер Декретом Сальвіні (пакетом законів, який складається з 42 статей) скасовується механізм дворічних дозволів на проживання у зв'язку з гуманітарним захистом, натомість впроваджують однорічні дозволи у зв'язку зі спеціальним захистом та піврічні дозволи у зв'язку з природними лихами в країні походження. Закон передбачає пришвидшену процедуру видворення «небезпечних» шукачів міжнародного захисту та ускладнює набуття італійського громадянства шляхом натуралізації чи шлюбу²⁶.

8 листопада німецький парламент прийняв законопроект, за яким біженці в Німеччині будуть зобов'язані співпрацювати з Федеральним відомством з міграції та біженців (BAMF) не тільки під час подачі та розгляду своїх заявок, але й після отримання міжнародного захисту. Уряд зазначає, що у 2015 та 2016 роках міжнародний захист часто надавався на основі письмової процедури без особистого слухання, а в деяких випадках особа чи громадянство шукача міжнародного захисту не були ретельно встановлені²⁷. Станом на 30 вересня 2018 року з 2013 року близько 1,8 мільйона

¹¹ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/29/7090036/>

¹² <https://www.rmf24.pl/fakty/polska/news-kontrola-na-granicy-tymczasowo-wracaia-powodem-szczyt-klimat,nld,2684843>

¹³ https://www.mzv.sk/aktuality/detail/-/asset_publisher/lw1ppvnScIPx/content/vyhlasenie-hovorcu-mzvaez-sr?p_auth=wpQaRczB&_101_INSTANCE_lw1ppvnScIPx_redirect=%2Fweb%2Fsk

¹⁴ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/12/7089268/>

¹⁵ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/22/7089710/>

¹⁶ <https://p.dw.com/p/38c0B>

¹⁷ http://www.ansa.it/english/news/2018/11/28/italy-not-signing-un-global-compact-salvini_2a2c3ec1-7749-43c9-8127-be9863a1b794.html

¹⁸ <https://www.euractiv.com/section/future-eu/news/slovakia-becomes-8th-eu-country-opposing-the-global-migration-pact/>

¹⁹ <https://www.polskieradio.pl/7/129/Artykul/2217211>

²⁰ https://www.reuters.com/article/us-migrants-czech/czechs-join-other-eu-states-rejecting-u-n-migration-pact-idUSKCN1NJ007?feedType=RSS&feedName=worldNews&utm_source=Twitter&utm_medium=Social&utm_campaign=Feed%3A+Reuters%2FworldNews+%28Reuters+World+News%29

²¹ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/10/31/7088807/>

²² <https://www.sueddeutsche.de/politik/migrationspakt-bundestag-1.4232234>

²³ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/8/7089116/>

²⁴ <https://p.dw.com/p/3830n>

²⁵ <https://p.dw.com/p/398eX>

²⁶ <https://www.thelocal.it/20181129/salvinis-anti-migrant-security-decree-becomes-law-in-italy>

²⁷ <https://p.dw.com/p/37vvy>

іноземців подали заявки на отримання міжнародного захисту в Німеччині²⁸. До 2020 року планується переглянути майже 800 тисяч справ²⁹.

20 листопада правляча коаліція у Німеччині напрацювала законопроект про полегшення доступу до ринку праці в країні для негромадян ЄС. Одна з головних змін: роботодавцю, який захоче найняти мігранта, не потрібно буде доводити, що для заповнення посади не знайшлося громадян ЄС³⁰. Однак, імовірно, ці правила не поширюватимуться на громадян основних країн походження шукачів міжнародного захисту. Очікується, що законопроект буде погоджено урядом 19 грудня³¹.

Президент Польщі Анджей Дуда, відповідаючи на запитання щодо загроз для Польщі, пов'язаних із «потоким біженців», зазначив, що здебільшого українці перебувають і працюють у країні легально: не створюють жодних небезпечних організацій, а виконують роботу, яку поляки не хочуть виконувати³².

У Польщі триває робота над законопроектom про вакцинацію іноземців, які приїжджають до країни³³. І хоча всі 144 випадки захворювання на кір на кінець жовтня були занесені з-за кордону, головний лікар країни не вважає, що впровадження обов'язкових довідок про щеплення буде ефективним. Також немає планів робити щеплення для іноземців безкоштовними. Головний санітарний інспектор наголосив на тому, що потрібно інформувати іноземців, зокрема українців, про важливість щеплень³⁴. У листопаді в деяких школах Польщі запустили інформаційну кампанію про необхідність щеплень від кору дітей громадян України³⁵.

У листопаді МВС Чехії включило Україну в перелік безпечних країн, який використовується, зокрема, при розгляді заяв про міжнародний захист. Згідно з проведеним аналізом, Україна належить до країн, де Конституція забезпечує основоположні права і свободи, включно зі свободою пересування³⁶. Відтепер заяви на отримання міжнародного захисту в Чехії розглядатимуться лише від тих громадян України, які прибули з окупованих Росією регіонів, а заяви громадян з інших регіонів України автоматично вважатимуться безпідставними³⁷.

У листопаді в Чехії розгорнувся скандал через заяву сина Прем'єр-міністра Чехії Андрея Бабіша про те, що у 2017 році його за дорученням батька насильно вивезли в Крим, щоб він не свідчив у справі щодо нецільового використання коштів ЄС³⁸. Незважаючи на протести^{39,40}, в парламенті не назбиралось достатньо голосів, щоб оголосити вотум недовіри Прем'єр-міністру⁴¹.

14 листопада Європейський парламент ухвалив критичну резолюцію щодо ситуації в Молдові, в якій рекомендував ЄС обмежити фінансову допомогу Молдові через відсутність прогресу у сфері

²⁸ <https://p.dw.com/p/38n99>

²⁹ <https://p.dw.com/p/37vyy>

³⁰ <https://www.dw.com/en/german-coalition-agrees-to-relax-immigration-rules-for-non-eu-citizens/a-46368655>

³¹ <https://www.mobilework.law/2018/11/new-immigration-law-set-to-be-approved-in-germany/>

³² <http://www.polradio.pl/5/38/Artykul/391380>

³³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/5/7089007/>

³⁴ <http://www.polradio.pl/5/38/Artykul/391300>

³⁵ <http://www.polradio.pl/5/38/Artykul/392890>

³⁶ <https://www.facebook.com/yevhen.perebyinis/posts/425469367989283>

³⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/29/7090016/>

³⁸ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/otec-ctel-abych-zmizel-drzeli-me-na-krymu-reporteri-seznamu-nasli-babise-juniora-ve-svycarsku-60222?seq-no=1&dop-ab-variant=&source=clanky-home>

³⁹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/15/7089447/>

⁴⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/17/7089515/>

⁴¹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/23/7089786/>

демократії⁴². У разі невиконання зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію з ЄС, зокрема в сфері боротьби з корупцією та відмиванням грошей, ЄС також може переглянути безвізовий режим для громадян Молдови^{43,44}.

1 листопада Прем'єр-міністр РФ Дмитрій Медведєв підписав постанову про введення спеціальних економічних заходів щодо 322 громадян і 68 компаній України⁴⁵. Такі заходи передбачають блокування безготівкових коштів, цінних паперів і майна на території Росії і заборону на перерахування коштів за межі Росії⁴⁶.

19 листопада 2018 року ЄСПЛ комунікував, тобто передав російській владі для надання пояснень, заяву проти Російської Федерації Олега Сенцова, українського режисера, сценариста та письменника, та Олександра Кольченка, українського активіста⁴⁷. Сенцов скаржиться на порушення статті 3 («Заборона катування») через те, що працівники Федеральної служби безпеки Російської Федерації катували його під час досудового розслідування, та статей 10 («Свобода вираження поглядів») та 18 («Межі застосування обмежень прав») Європейської конвенції з прав людини, оскільки вважає, що його засудження спрямоване на залякування осіб, які виступають проти російської політики. Обидва заявники також скаржаться на порушення статті 6 («Право на справедливий суд») Європейської конвенції з прав людини. Вони вважають, що анексія Криму була незаконною, а оскільки вони були громадянами України і вчинили правопорушення на території України (Крим), їх не мали права судити російські суди.

15 листопада Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію «Стан з правами людини в АР Крим та м. Севастополі, Україна»⁴⁸, в якій, зокрема, йдеться про українських громадян, яких незаконно переміщено з окупованого Криму до РФ та яких утримують з політичних мотивів⁴⁹.

У Польщі висунули звинувачення водію, який збив на пішохідному переході українок, дві з яких загинули⁵⁰. 11 листопада в Чехії внаслідок транспортної аварії загинули чотири українці⁵¹.

У Польщі затримали чоловіка, який використовував людей для примусової праці. Серед утримуваних були громадяни України, Білорусі, Грузії та Молдови⁵².

1.2. Військові конфлікти та надзвичайні події у світі

У Сомаліленді, у селищі Туркарак, 4 листопада сталася сутичка між силами Пунтленду та Сомаліленду через спірні території. У Сомалі Аль-Шабаб активізував атаки у Могадішо та інших

⁴² <https://www.euointegration.com.ua/articles/2018/11/14/7089371/>

⁴³ <http://newsmaker.md/rus/novosti/bezvizovoe-preduprezhdenie-evroparlament-gotovit-zhestkuyu-reaktsiyu-na-situatsiyu-40069?fbclid=IwAR3LIHYrfPL5g8Z7iBtQ-ekbuWVTAHcCZHU4mpGBIVZNEd0qchUbM4IXI4I>

⁴⁴ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A8-2018-0322&language=EN&fbclid=IwAR3LIHYrfPL5g8Z7iBtQ-ekbuWVTAHcCZHU4mpGBIVZNEd0qchUbM4IXI4I>

⁴⁵ <http://static.government.ru/media/files/AHKW1WfDGrhdKbhzhH1dkMLZM8gchGjla.pdf>

⁴⁶ <https://www.pravda.com.ua/news/2018/11/1/7196906/>

⁴⁷ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22fulltext%22%3A%22sentsov%22%2C%22itemid%22%3A%22001-188497%22%7D>

⁴⁸ <http://bit.ly/2SpWNtM>

⁴⁹ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/68588-komentar-mzs-u-zvjazku-zi-skhvaleniam-tretim-komitetom-73-ji-sesiji-generalnoji-asambleji-oon-projektu-rezolyuciji-stan-z-pravami-lyudini-v-avtonomnij-respublici-krim-ta-m-sevastopoly-ukrajina>

⁵⁰ http://polradio.pl/5/38/Artykul/391774?fbclid=IwAR1n5cxH7L0ARZhve0eg1pOzAkk0_swaORJ-ONBZ39m9PLO7r62iRBQxOCg

⁵¹ <http://bit.ly/2LDBo91>

⁵² <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/6/7089045/>

містах. Під час бомбардувань та боїв протягом місяця загинуло понад 100 осіб. У Мозамбіку ісламістські бойовики здійснили серію нападів у провінції Кабо-Дельгадо. Щонайменше 14 осіб загинуло. Військові Бурунді напали на озброєну опозиційну групу в східній частині Демократичної республіки Конго. У Центральноафриканській Республіці збільшилася кількість нападів на цивільних осіб та миротворців, особливо на півночі та в центрі країни. Зокрема, бойовики знищили три табори для переміщених осіб, більше 30 тис. осіб залишилися без притулку. На півночі Чаду сталися сутички між армією та етнічними силами оборони Тетбу, оскільки армія продовжувала операції проти озброєних груп Лівії на півночі та Боко Хараму на заході. У Нігері джихадисти здійснили напади на південному заході, поблизу кордонів з Буркіна-Фасо та Малі. Уряд повідомив, що армія знищила кілька таборів джихадистів. Також бойовики здійснили низку інших нападів по країні. У Нігерії протягом місяця відбулася низка сутичок між бойовиками та силами безпеки. У Буркіна-Фасо джихадисти здійснили низку нападів на півночі та сході, переважно на сили безпеки. У Гвінеї зросла напруга між урядом та опозицією через результати виборів у лютому. 7 листопада відбулася сутичка між опозицією та силами правопорядку, загинуло щонайменше двоє цивільних. Наступного дня прихильники опозиції забили до смерті поліцейського. Також відбулися сутички між опозицією та силами правопорядку 22 листопада у Конакрі⁵³.

22-23 листопада в Іраку інтенсивні опади викликали повені, що призвело до вимушеного переміщення тисяч людей. За оцінками, допомога потрібна близько 25 тисячам осіб⁵⁴.

У листопаді 2018 року найбільш напруженою ситуація була в Сомалі, Сомаліленді, Мозамбіку, Центральноафриканській Республіці, Чаді, Буркіна-Фасо, Гвінеї, Нігері та Нігерії. Конфлікти в інших країнах та регіонах залишалися приблизно на тому ж рівні, що й попереднього місяця.

Інших значних надзвичайних подій, зокрема в країнах, які межують з Україною, що могли б вплинути на міграційну ситуацію в Україні, не виявлено.

1.3. Події у зоні ООС та в окупованому Криму, а також інші надзвичайні події в Україні

Ситуація в зоні ООС та в окупованому Криму в листопаді 2018 року була напруженою. Основні події, що сталися за місяць, можна переглянути на офіційному сайті Інформаційно-аналітичного центру Національної безпеки України⁵⁵. Кількість обстрілів на лінії фронту ООС за листопад 2018 року склала 382, що на 270 менше ніж у жовтні 2018 року. Детальнішу інформацію щодо обстрілів, поранених, загиблих та надзвичайних подій у зоні проведення ООС можна переглянути на офіційній Facebook-сторінці ООС⁵⁶.

25 листопада Росія здійснила акт агресії щодо України в районі Керченської протоки⁵⁷: три кораблі ВМС України, які прямували з Чорного моря в Азовське були перехоплені російськими кораблями, український буксир протаранений, 6 моряків поранені, 24 українців, що перебували на судах потрапили в полон⁵⁸. Росія наполягає, що українські кораблі порушили територіальні води Росії⁵⁹. У зв'язку з загрозою широкомасштабного вторгнення в Україну збройних сил Росії, 26 листопада

⁵³ <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/november-2018>

⁵⁴ <https://reliefweb.int/disaster/fl-2018-000414-irq>

⁵⁵ <http://mediarnbo.org/>

⁵⁶ www.facebook.com/pressjfo.news

⁵⁷ <https://www.unian.ua/war/10351464-rosiya-zahopila-tri-korabli-vms-ukrajini.html>

⁵⁸ <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/11/27/7199515/>

⁵⁹ <https://tsn.ua/politika/putin-rozpoviv-vlasnu-versiyu-napadu-rosiyan-na-ukrayinski-korabli-bilya-kerchenskyi-protoki-1256862.html>

Верховна Рада на позачерговому засіданні підтримала запровадження воєнного стану в Україні⁶⁰. Згідно з Указом Президента України⁶¹, воєнний стан вводиться на 30 днів в Вінницькій, Луганській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Чернігівській, Донецькій, Запорізькій, Херсонській областях та внутрішніх водах України Азово-Керченської акваторії. В цей період Президент України може оголошувати часткову мобілізацію відповідно до загроз національній безпеці, а також можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини, вводиться тимчасові обмеження прав юридичних осіб.

Згідно з оглядом гуманітарної ситуації Управління ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА), у жовтні було зареєстровано 18 жертв серед цивільного населення внаслідок збройного конфлікту на сході України. Під час моніторингової місії на тимчасово закритому контрольному пункті в'їзду-виїзду «Золоте» (Луганська область), розташованому на «лінії розмежування», троє співробітників української неурядової організації протягом години залишалися під обстрілом до того, як їм вдалося залишити цю територію. 23 жовтня два водії комунального підприємства «Вода Донбасу» отримали поранення, коли їхня вантажівка підірвалася на міні під час виконання термінових ремонтних робіт на пошкодженому водогоні, розташованому на лінії розмежування між Горлівкою та Торецьком⁶².

Протягом листопада 2018 року в Україні сталося 3 ситуації, які класифікуються ДСНС як надзвичайні, однак масштаб цих подій не викличе переміщення населення^{63,64,65}. Під час моніторингу офіційної веб-сторінки Національної поліції України не виявлено жодних надзвичайних подій, які могли б викликати переміщення населення⁶⁶.

2. МІГРАЦІЙНА СИТУАЦІЯ

2.1. Демографічна ситуація

Станом на 1 жовтня 2018 року населення України, за оцінкою, складає 42 221 тис. осіб (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя)^{67,68}. Графік, який ілюструє зменшення кількості населення впродовж січня-вересня 2018 року на 165,6 тис. осіб, опубліковано в експрес-випуску Державної служби статистики⁶⁹. Згідно з даними Державної служби статистики, у січні-вересні 2018 року на 100 померлих припадало 59 живонароджених, що призвело до зменшення кількості населення внаслідок природного скорочення населення на 176,4 тис. осіб⁷⁰.

⁶⁰ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2630-19>

⁶¹ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/2018>

⁶² https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/humanitarian_snapshot_20181112_ukr.pdf

⁶³ <http://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/85472.html>

⁶⁴ <http://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/85127.html>

⁶⁵ <http://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/85045.html>

⁶⁶ <https://www.npu.gov.ua/news/>

⁶⁷ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/kn/kn_u/kn0918_u.html

⁶⁸ Розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

⁶⁹ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/171.pdf>

⁷⁰ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/pp/pp_u/pp0818_u.html

У січні-вересні 2018 року кількість прибулих (450,7 тис. осіб) була більшою за кількість вибулих (439,9 тис. осіб), а міграційний приріст населення становив 10,8 тис. осіб (за даними реєстрації/зняття з реєстрації). Розрахунки на основі даних Державної служби статистики України про реєстрацію та зняття з реєстрації⁷¹ показують, що у вересні 2018 року в Україні кількість прибулих склала 86,9 тис. осіб, а кількість вибулих – 86,8 тис. осіб. Найбільший приріст у вересні 2018 року спостерігався у місті Києві (6,3 тис. осіб), а також у Харківській (3,4 тис. осіб) та Київській (2,1 тис. осіб) областях. Найбільше скорочення у вересні 2018 року спостерігалось у Донецькій (-2,3 тис. осіб), Луганській (-1,2 тис. осіб) та Черкаській (-0,94 тис. осіб) областях⁷².

Дані щодо кількості працездатного населення, а також населення віком до 15 років, сільського та міського населення наведено у звіті за червень 2018 року.

*Демографічні ризики*⁷³

Враховуючи помірне зменшення населення України, критичне переважання кількості померлих над народженими, зменшення кількості працездатного населення, зменшення населення віком до 15 років та уповільнення темпів урбанізації, можна сказати, що рівень демографічного ризику є таким, що насторожує.

2.2. Соціально-економічна ситуація

Як зазначалося у звіті за вересень 2018 року, за оцінкою Державної служби статистики України, ВВП у II кварталі 2018 року порівняно з попереднім кварталом збільшився на 1%, а порівняно з II кварталом 2017 року – на 3,8%⁷⁴. У жовтні 2018 року проти вересня 2018 року сезонно скоригований індекс промислової продукції становив 100,6%, а проти жовтня 2017 року – 100,3%⁷⁵.

Кількість зареєстрованих безробітних продовжувала зменшуватись: у жовтні показник становив 271,4 тис. осіб (1% населення працездатного віку), що на 15,7 тис. осіб менше ніж у вересні 2018 року (287,1 тис. осіб) та на 21,4 тис. осіб менше ніж у серпні 2018 року (292,8 тис. осіб)⁷⁶. Попит на працю у жовтні збільшився (97,3 тис. вакансій) проти вересня 2018 року (97 тис. вакансій). Навантаження на одну вакансію залишилось на рівні вересня 2018 року – майже 3 особи на одну вакансію. Усього протягом січня-жовтня 2018 року 723,7 тис. осіб отримали роботу (зокрема до набуття статусу безробітного), з них 336,7 тис. осіб отримали роботу за направленням служби зайнятості⁷⁷.

Дані щодо рівнів зайнятості та безробіття населення у II кварталі 2018 року, за методологією МОП, наведено у звіті за вересень 2018 року.

Середня номінальна заробітна плата у жовтні 2018 року становила 9 218 грн., що у 2,5 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (3 723 грн.). Темп зростання середньої номінальної заробітної плати порівняно з вереснем 2018 року становив 101,9%, а порівняно з жовтнем 2017 року – 124,9%. Індекс реальної заробітної плати у жовтні 2018 року проти вересня 2018 року становив 100,2%, а

⁷¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

⁷² http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/mr/mr_u/arh_mr2018_u.html

⁷³ Тут і далі ризикам присвоюється одна з оцінок: «критичний», «такий, що насторожує» або «допустимий», де «критичний» - це ризик з найбільшою ймовірністю реалізації, а «допустимий» - найнижчою.

⁷⁴ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/09/140.pdf>

⁷⁵ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/176.pdf>

⁷⁶ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/rp/sz_br/sz_br_u/kzbr_m_u2018.htm

⁷⁷ https://www.dcz.gov.ua/sites/default/files/infofiles/dodatky_24.xlsx

проти жовтня 2017 року – 114,2%⁷⁸. Станом на 1 листопада заборгованість з виплати заробітної плати становила 2 883,6 млн. грн. (99,8%, якщо порівняти з 1 жовтня 2018 року)⁷⁹, що відповідає 4% фонду оплати праці (на 0,1 відсотковий пункт (в.п.) менше ніж у попередньому звітному періоді)⁸⁰.

Інфляція на споживчому ринку у жовтні 2018 року проти попереднього місяця становила 1,7%, а з початку року – 7,4%. Базова інфляція у жовтні 2018 року проти попереднього місяця становила 1,3%, з початку року – 6,9%. У річному вимірі інфляція у жовтні 2018 року дещо пришвидшилась і становила 9,5% (проти 8,9% у вересні 2018 року⁸¹)⁸².

У жовтні 2018 року субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг отримували 1 497,1 тис. домогосподарств. У січні-жовтні 2018 року призначено субсидії 3 865,9 тис. домогосподарств, а проти відповідного періоду 2017 року кількість таких домогосподарств зменшилася на 52,6%⁸³.

Ризики у соціально-економічній сфері

Зростання розміру ВВП, повзуча інфляція, просування у рейтингу «Doing Business», зростання обсягів реалізованої промислової продукції та високе значення індексу людського розвитку, зростання приватних грошових переказів в Україну з-за кордону дозволяють зробити висновок, що рівень ризику в соціально-економічній сфері є допустимим.

2.3. Перетини кордону

Як повідомляє ДПСУ, у жовтні 2018 року іноземці-громадяни 175 країн та особи без громадянства в'їжджали в Україну 1 153 тис. разів⁸⁴.

⁷⁸ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/182.pdf>

⁷⁹ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/183.pdf>

⁸⁰ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/gdn/Fop_ed/Fop_ed2018_u.xlsx

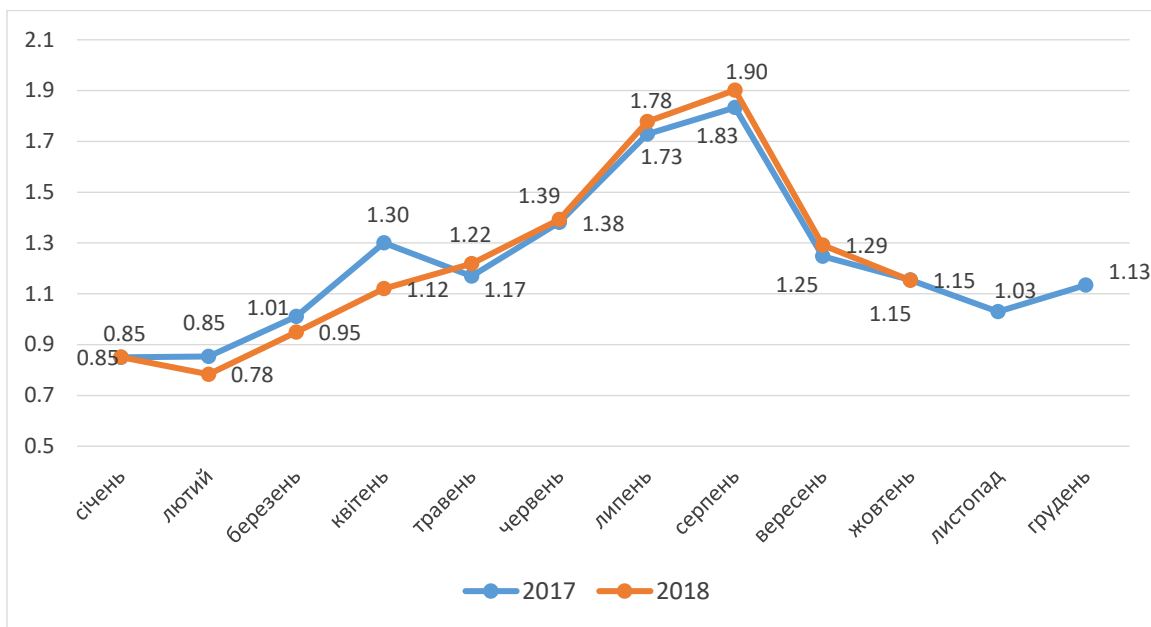
⁸¹ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/10/152.pdf>

⁸² <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/165.pdf>

⁸³ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/11/175.pdf>

⁸⁴ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної прикордонної служби України.

Кількість перетинів кордону іноземцями та особами без громадянства (ІОБГ) на в'їзд в Україну (мільйонів разів, січень 2017-жовтень 2018 року)⁸⁵:

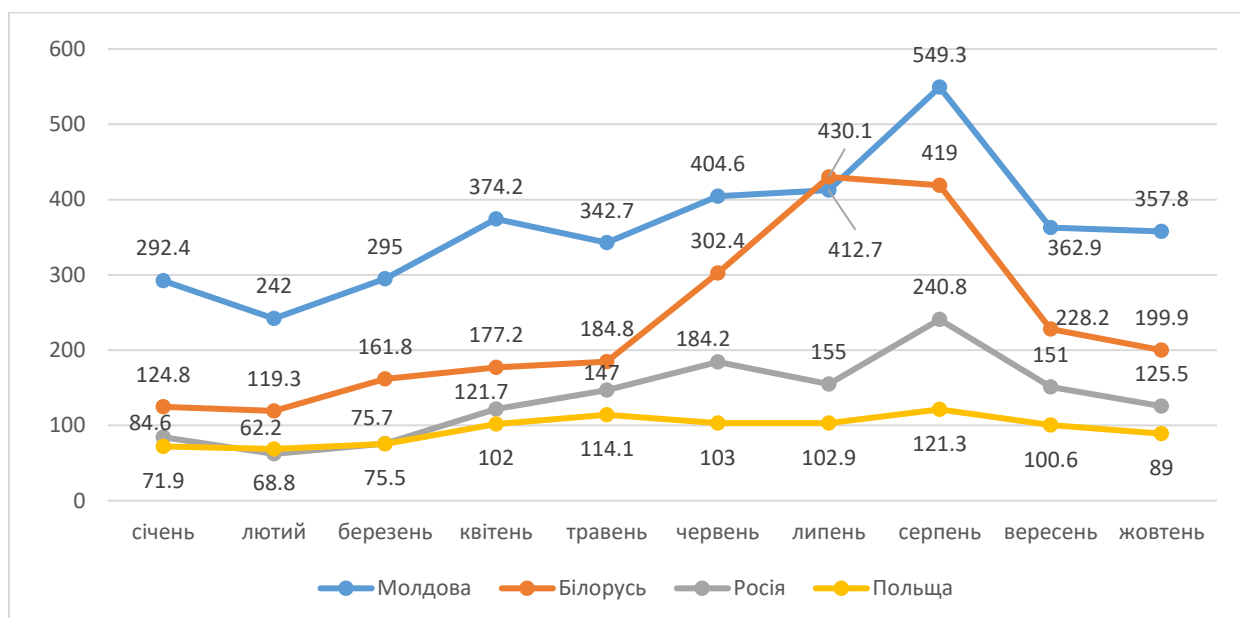

Найбільше перетинів кордону в жовтні здійснили громадяни Молдови – 357,8 тис. перетинів, Білорусі – 199,9 тис., Росії – 125,5 тис. та Польщі – 89 тис.⁸⁶. Суттєве зростання кількості перетинів кордону громадянами цих країн у серпні 2018 року мало сезонний характер, і вже у вересні та жовтні можна спостерігати суттєве зменшення кількості перетинів.

⁸⁵ Там само.

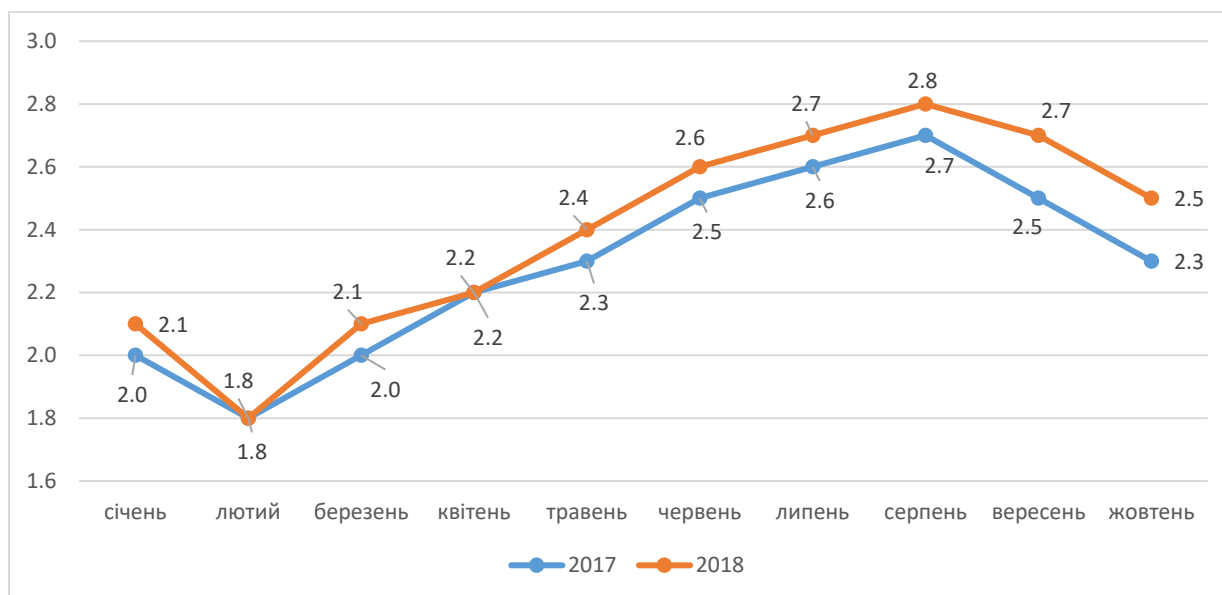
⁸⁶ Там само.

Кількість перетинів кордону громадянами Молдови, Білорусі, Росії та Польщі на в'їзд в Україну (тис. разів, січень-жовтень 2018 року)⁸⁷:

Як повідомляє ДПСУ, громадяни України перетнули кордон 5 090,7 тис. разів у жовтні 2018 року, з них 2 529,3 тис. разів – у напрямку з України. Прямуючи за межі України, у 77,8% випадків громадяни України перетинали кордон землею, у 22% - повітрям та у 0,2% - морем⁸⁸.

Кількість перетинів кордону громадянами України на вїзд з України (млн. разів, січень-жовтень 2017, 2018 років)⁸⁹:

⁸⁷ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної прикордонної служби України.

⁸⁸ Там само.

⁸⁹ Там само.

На основі даних ДПСУ УВКБ ООН веде щомісячний моніторинг перетину лінії розмежування між Україною й Кримом, Україною та тимчасово неконтрольованою територією Донецької та Луганської областей. Протягом жовтня 2018 року лінію розмежування в обох напрямках перетнуло 1 387 тис. осіб, з них 689 тис. – на в'їзд до контрольованої українською владою території України та 698 тис. – на виїзд⁹⁰. У жовтні 2018 року зафіксовано зменшення загальної кількості перетинів на 1,1% у порівнянні з вереснем 2018 року. Станом на 30 листопада 2018 року 2 130 ІОБГ звернулися до органів ДМС за спеціальними дозволами для в'їзду на тимчасово окуповану територію України, за цей період було видано 2 096 дозволів, відмовлено у видачі в 5 випадках⁹¹.

2.4. Іноземці, які тимчасово або постійно проживають в Україні

У січні-жовтні 2018 року було розглянуто 10 932 справи про надання дозволу на імміграцію та відмовлено в наданні дозволу на імміграцію у 223 випадках⁹².

Видані дозволи на імміграцію та посвідки на постійне проживання (штук, січень-жовтень 2018 року)⁹³:

		Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Видано дозволів на імміграцію	Всього	990	1 200	1 243	1 279	1 367	1 027	1 127	1 088	1 089	1 377	11 787
	у межах квот	160	183	160	139	237	156	197	233	292	303	2 060
	поза квотами	830	1 017	1 083	1 140	1 130	871	930	855	797	1 074	9 727
Оформлено посвідок на постійне проживання		1 708	1 441	2 098	2 175	2 511	1 980	2 417	2 396	2 033	2 453	21 212

Переважна більшість посвідок на постійне проживання була видана іммігрантам поза квотами на основі перебування в шлюбі понад два роки з особою, яка є громадянином України, дітям і батькам громадян України та особам, які мають право на набуття громадянства України за територіальним походженням. З початку року 16 дозволів на імміграцію були видані «закордонним українцям», подружжям закордонних українців та їхнім дітям⁹⁴.

У жовтні 2018 року 276 155 іммігрантів перебували на обліку в Україні, що складає 0,65% населення України. З них найбільша кількість – громадяни Росії (151 836 осіб), Молдови (18 731 особа), Азербайджану (12 543 особи), Вірменії (11 906 осіб), Грузії (10 589 осіб) та Білорусі (8 984 особи), а також 5 069 осіб без громадянства⁹⁵.

⁹⁰ <https://bit.ly/2ipWCBf>

⁹¹ <https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/week/immi-30-11-2018.pdf>

⁹² Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

⁹³ Там само.

⁹⁴ Там само.

⁹⁵ Там само.

Посвідки на тимчасове проживання ІОБГ в Україні (штук, січень-жовтень 2018 року)⁹⁶:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Перебуває на обліку ІОБГ (станом на вказаний місяць, осіб)	91 264	91 916	93 496	94 422	94 923	94 859	92 522	92 273	92 608	95 978	95 978
Оформлено посвідок на тимчасове проживання (за період, штук)	4 783	2 963	3 076	2 626	2 466	2 987	4 230	6 128	4 308	9 175	42 742
Продовжено посвідок на тимчасове проживання (за період, штук)	1 858	1 997	2 136	1 693	2 086	953	163	211	5	37	11 139

Основні причини тимчасового проживання ІОБГ в Україні: навчання (55,2% усіх ІОБГ, які перебувають на обліку), возз'єднання сім'ї з громадянами України (27,3%), працевлаштування (10%)⁹⁷.

У січні-жовтні 2018 року ДМС отримала 4 800 заяв про прийняття у громадянство України. За цей період 16 195 осіб набули громадянство за народженням, 2 708 – за територіальним походженням, а 567 – за указом Президента України. Громадянство 19 осіб припинено указом Президента⁹⁸.

Імміграційні ризики

Збільшення кількості країн (за винятком країн міграційного ризику), громадяни яких мають безвізовий порядок в'їзду в Україну (з 66 до 67), зменшення кількості в'їздів ІОБГ до України, збільшення кількості іноземних студентів, які навчаються у ЗВО України, незначні зміни в кількості ІОБГ, які постійно та тимчасово проживають в Україні, збільшення кількості дозволів ІОБГ на імміграцію в Україну, зменшення кількості відкритих кримінальних справ на іноземців та осіб без громадянства та збільшення кількості осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності за статтю 203 КУпАП, у порівнянні з попереднім місяцем, дозволяють оцінити рівень імміграційного ризику як такий, що насторожує.

2.5. Українці, які постійно або тимчасово проживають за кордоном

За січень-жовтень 2018 року Державною міграційною службою України оформлено та видано 7 224 дозволи для виїзду громадянина України за кордон на постійне проживання⁹⁹.

⁹⁶ Там само.

⁹⁷ Там само.

⁹⁸ Там само.

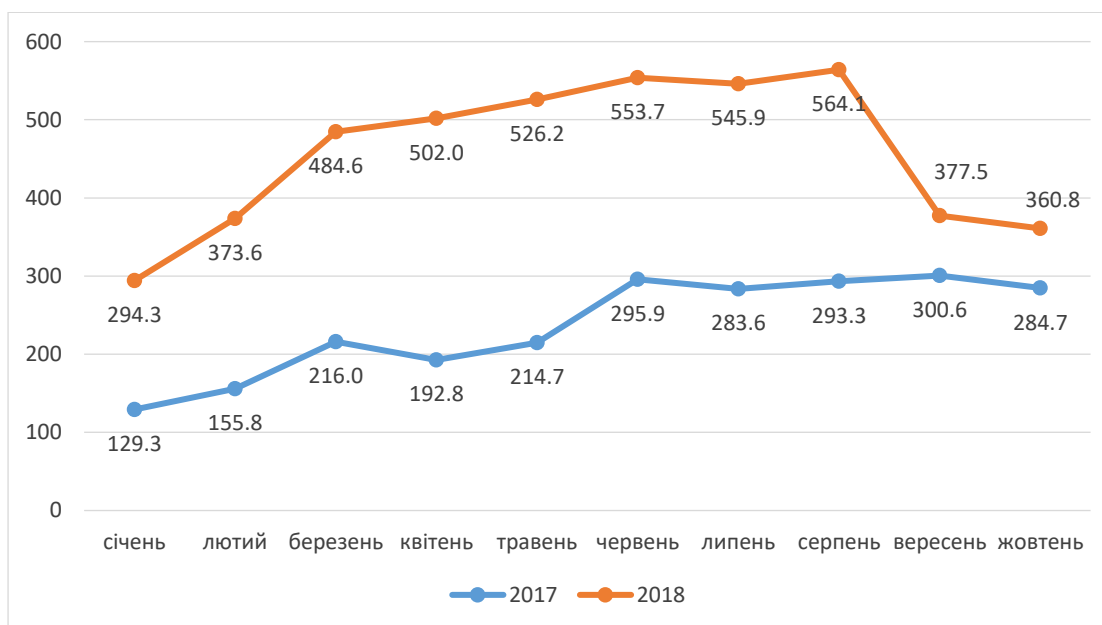
⁹⁹ Там само.

Дані щодо еміграції (січень-жовтень 2018 року)¹⁰⁰:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Оформлено документів для виїзду громадянина України за кордон на постійне проживання	562	608	666	631	892	847	666	806	735	811	7 224
Емігранти, які повернулися в Україну на постійне проживання	102	109	143	121	136	130	166	176	157	122	1 362

На постійне проживання за кордон з січня по жовтень 2018 року українці переважно виїжджали в США (2 872), Росію (1 036), Німеччину (993), Литву (438) та Угорщину (338), а повертались переважно з Ізраїлю (356), Росії (285) та США (172). Зберігається тенденція виїзду пенсіонерів в Угорщину (96,2% всіх емігрантів до цієї країни) та в Росію (59,8% всіх емігрантів до цієї країни)¹⁰¹.

Оформлення та видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон (тис. штук, січень-жовтень 2017, 2018 років)¹⁰²:

З січня по жовтень 2018 року оформлено та видано 4 582 573 паспорта громадянина України для виїзду за кордон. Починаючи з вересня, кількість виданих паспортів громадянина України для виїзду за кордон зменшується кожного місяця¹⁰³.

Еміграційні ризики

Розширення переліку країн із розвиненими економіками, які громадяни України можуть відвідувати без візи, зменшення кількості поїздок громадян України за кордон, помірне збільшення кількості виданих дозволів на виїзд громадян України за кордон на постійне проживання та зменшення кількості виданих документів на повернення громадян в Україну дозволяють оцінити рівень еміграційного ризику як такий, що насторожує.

¹⁰⁰ Там само.

¹⁰¹ Там само.

¹⁰² Там само.

¹⁰³ Там само.

2.6. Трудова міграція та грошові перекази в Україну та з України

Станом на жовтень 2018 року 9 624 ІОБГ перебувають на обліку з метою працевлаштування в Україні, що на 3,1% (304 особи) менше ніж у вересні 2018 року¹⁰⁴.

Дані щодо ІОБГ, що проживають в Україні з метою працевлаштування (січень-жовтень 2018 року)¹⁰⁵:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
ІОБГ, які тимчасово проживають в Україні у зв'язку з працевлаштуванням (станом на вказаний місяць, осіб)	8 372	8 444	8 606	8 802	8 857	9 193	9 286	9 836	9 928	9 624	9 624
Оформлено посвідок на тимчасове проживання з метою працевлаштування (за період, штук)	358	399	456	502	526	654	830	819	590	548	5 682
Продовжено посвідок на тимчасове проживання з метою працевлаштування (за період, штук)	219	287	360	256	337	73	19	114	0	1	1 666

Найбільше ІОБГ, які проживали в Україні з метою працевлаштування станом на жовтень 2018 року, були громадянами Туреччини (1 729), Росії (1 136), Китаю (579), Білорусі (551), Азербайджану (473), США (352) та Польщі (331). Більшість цих осіб зареєстрована у Києві – 46,8%, у Київській області – 16,1%, в Одеській області – 6,8% та у Львівській області – 6,8%¹⁰⁶.

Міністерство соціальної політики України періодично оновлює список суб'єктів господарської діяльності, які мають ліцензію на посередництво в працевлаштуванні, зазначаючи країну працевлаштування та спеціалізацію¹⁰⁷. Станом на 1 листопада 1 716 суб'єктів господарювання мали таку ліцензію¹⁰⁸.

Дані щодо грошових переказів у II кварталі 2018 в Україну наведено у звіті за вересень.

Ризики трудової міграції

Помірне скорочення чисельності працездатного населення України, зростання розмірів середньомісячної заробітної плати у звітному періоді вище рівня зростання індексу споживчих цін, зменшення чисельності безробітного населення працездатного віку, зменшення рівня безробіття, зменшення розмірів заборгованості з виплати заробітної плати, зменшення співвідношення заборгованості з виплати заробітної плати до фонду оплати праці, зменшення рівня потреби роботодавців на працівників та зменшення чисельності ІОБГ, які тимчасово працюють в Україні, дозволяють оцінити рівень ризику як такий, що насторожує.

¹⁰⁴ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

¹⁰⁵ Там само.

¹⁰⁶ Там само.

¹⁰⁷ <https://www.msp.gov.ua/content/perelik-subektiv-yaki-mayut-licenziyu-z-poserednictva-u-pracevlashtuvanni-za-kordonom.html>

¹⁰⁸ <https://www.msp.gov.ua/files/licenzuvanna/p01112018.xls>

2.7. Освітня міграція в Україну та з України

Станом на жовтень 2018 року в Україні на обліку перебувають 53 024 ІОБГ з метою навчання, що на 3 056 осіб більше ніж у вересні 2018 року. Освітні мігранти зареєстровані в найбільших освітніх центрах України: Харківській області (26,4%), у Києві (17,8%), в Одеській області (12,9%) та в Дніпропетровській області (7,4%)¹⁰⁹.

Дані щодо ІОБГ, що проживають в Україні з метою навчання (осіб, січень-жовтень 2018 року)¹¹⁰:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
ІОБГ, які тимчасово проживають в Україні у зв'язку з навчанням (станом на вказаний місяць, осіб)	53 547	53 746	54 802	55 097	55 131	54 233	51 495	49 936	49 968	53 024	53 024
Оформлено посвідок на тимчасове проживання з метою навчання (за період, штук)	3 307	1 458	1 377	991	665	818	1 158	2 856	2 323	6 171	21 124
Продовжено посвідок на тимчасове проживання з метою навчання (за період, штук)	724	631	650	469	558	300	70	39	0	3	3 444

Топ-10 країн походження мігрантів, що приїжджають в Україну з метою навчання, дещо змінилися з попереднього місяця: Індія (11 408), Марокко (5 518), Нігерія (3 243), Туркменістан (3 172), Єгипет (2 712), Туреччина (2 708), Китай (2 132), Йорданія (1 926), Ізраїль (1 900) та Іран (1 838). Кількість студентів з країн ЄС незначна: від 2 з Хорватії до 87 студентів з Німеччини. Винятком є Польща: 510 громадян Польщі з тих, хто тимчасово проживає в Україні, прибули з метою навчання¹¹¹.

2.8. Неврегульована міграція

ІОБГ, затримані за незаконне перетинання кордону (осіб, січень-жовтень 2018 року)¹¹²:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Всього	117	79	84	134	198	160	246	199	181	194	1 592

¹⁰⁹ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

¹¹⁰ Там само.

¹¹¹ Там само.

¹¹² Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної прикордонної служби України.

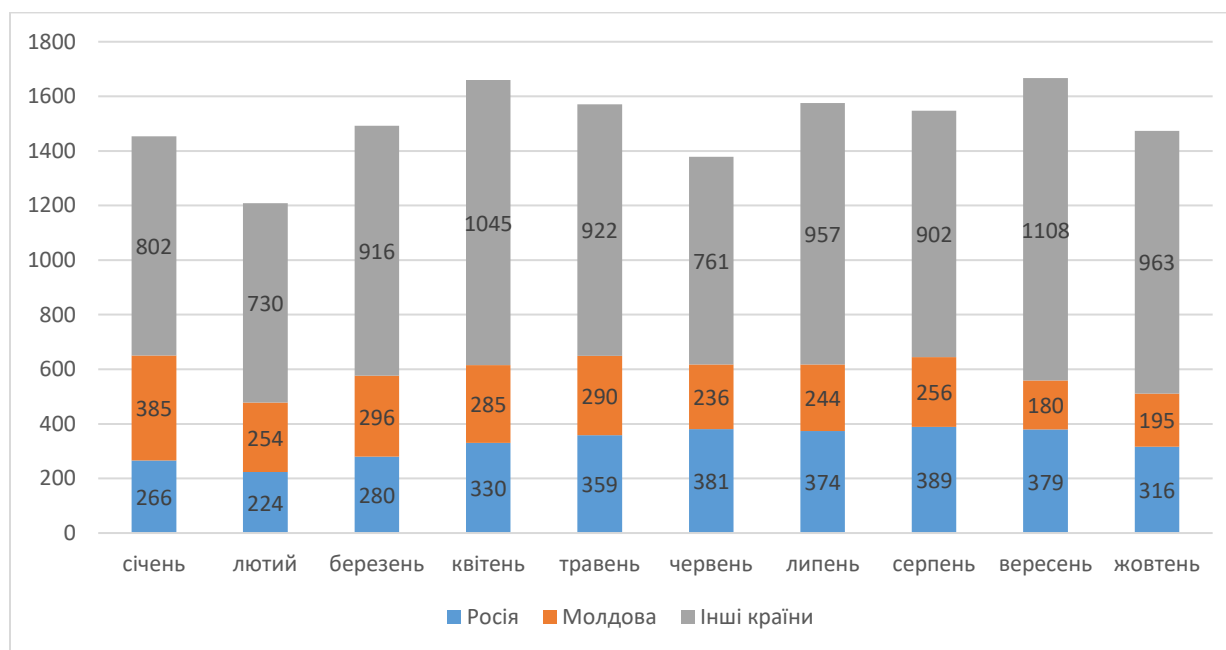

Ділянка кордону	з Польщею	24	29	30	18	56	44	73	62	50	44	430
	з Словаччиною	24	4	0	22	46	48	63	31	55	57	350
	з Угорщиною	16	1	14	3	20	4	11	7	5	10	91
	з Румунією	0	0	0	1	0	10	21	10	18	27	87
	з Молдовою	37	31	30	64	43	29	37	54	35	35	395
	з Росією	9	12	7	22	20	10	33	27	6	10	156
	з Білоруссю	4	1	1	4	9	6	5	4	9	7	50
	морем або повітрям	3	1	2	0	4	9	3	4	3	4	33

У жовтні 2018 року найчастіше за незаконне перетинання кордону затримували громадян Бангладеш на українсько-румунському, українсько-польському, українсько-російському, українсько-словацькому та українсько-угорському кордонах (40 із 194 ІОБГ) та громадян Молдови на українсько-молдовському та українсько-білоруському кордонах (20 із 194 ІОБГ)¹¹³.

Серед ІОБГ, затриманих Державною прикордонною службою України у жовтні 2018 року з усіх підстав, найбільше затриманих було серед громадян Молдови (492), Росії (455), Азербайджану (350), Угорщини (248), Туреччини (146), Грузії (140), Румунії (134), Узбекистану (134), Білорусі (131), США (127) та Вірменії (114)¹¹⁴. Найчастіше ІОБГ затримують за порушення правил перебування іноземців в Україні (91,4% від усіх затримань у жовтні 2018 року).

Кількість ІОБГ, яких не було пропущено на територію України, за основними країнами громадянства (січень-жовтень 2018 року)¹¹⁵:

¹¹³ Там само.

¹¹⁴ Там само.

¹¹⁵ Там само.

Незважаючи на те, що громадяни Росії не так часто перетинають кордон (порівняно з громадянами Молдови та Білорусі), їх порівняно частіше не пропускають на територію України, переважно через непідтверджену мету поїздки (47,8% випадків у жовтні 2018 року), недійсність документів (15,8%), обмеження в'їзду/виїзду (14,2%) та перевищення терміну реєстрації (12,7%)¹¹⁶.

Притягнення до відповідальності виявлених мігрантів з нерегульованим статусом¹¹⁷ (січень-жовтень 2018 року)¹¹⁸:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього	
Виявлено мігрантів з нерегульованим статусом	419	807	1 296	1 062	610	612	618	2 336	829	879	9 468	
Притягнуто до адміністративної відповідальності	406	795	1 288	1 033	595	608	588	2 290	828	878	9 309	
Прийнято рішення про примусове повернення	ТО	401	738	1 246	1 018	589	595	574	2 182	840	829	9 012
	судом	25	53	82	59	26	33	54	225	62	48	667
Прийнято рішення про затримання особи з поміщенням до ПТПІ	20	41	72	42	14	25	50	178	59	54	555	

Усього за січень-жовтень 2018 року ДМС виявила 9 468 мігрантів з нерегульованим статусом, серед яких 6 751 чоловік та 2 717 жінок. За частиною першою статті 203 КУпАП «Порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України» за січень-жовтень 2018 року притягнуто до адміністративної відповідальності 9 309 мігрантів з нерегульованим статусом, із них 19,3% – громадяни Росії, 17,4% – Азербайджану, 8,6% – Узбекистану, 7,4% – Молдови, 6,9% – Вірменії та 6,8% – Грузії. Більшість виявлених мігрантів (96,1%) ухилилися від виїзду з України після закінчення відповідного терміну перебування¹¹⁹.

Згідно з щомісячним моніторингом прикордонної агенції Євросоюзу Frontex, у січні-жовтні 2018 року українці здійснили 70 спроб незаконно перетнути кордон України та ЄС, що на 21 спробу менше ніж за аналогічний період 2018 року¹²⁰.

Злочини, що розслідуються за статтею 332 Кримінального кодексу України «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України» (січень-жовтень 2018 року)¹²¹:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Обліковано кримінальних правопорушень	25	22	27	34	29	20	31	78	25	19	310
Кримінальні правопорушення, у яких особам було вручено повідомлення про підозру	3	6	6	26	6	5	10	46	9	6	123
Кримінальні правопорушення, за якими провадження направлені до суду з обвинувальним актом	1	4	1	6	22	6	1	39	4	12	96

¹¹⁶ Там само.

¹¹⁷ У цьому моніторинговому документі термін «мігрант з нерегульованим статусом» вживається на позначення терміну «нелегальний мігрант», який використовується в законодавстві України, звітності державних органів та у публікаціях, як такий, що відповідає практиці Міжнародної організації з міграції.

¹¹⁸ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

¹¹⁹ Там само.

¹²⁰ <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>

¹²¹ https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820#

Кількість справ, які дійшли до суду станом на жовтень 2018 року, складає 31% від загальної кількості кримінальних правопорушень за даний період (з тих, що внесені до ЄРДР). У 2017 році цей показник складав 20,1%, у 2016 році – 18,6%, у 2015 – 31,6%, у 2014 – 44,5%, а у 2013 – 38,6%.

Ризики нерегульованої міграції

Незначне збільшення кількості ІОБГ, затриманих за незаконне перетинання кордону, існування маршрутів нерегульованої міграції в та через Україну, зменшення кількості виявлених мігрантів з нерегульованим статусом, зменшення кількості виявлених фактів торгівлі людьми, суттєве збільшення кількості осіб, які постраждали від торгівлі людьми та збільшення кількості осіб, переданих територіальними органами для здійснення реадмісії, дозволяють оцінити рівень ризику нерегульованої міграції як такий, що насторожує.

2.9. Шукачі міжнародного захисту

За підсумками III кварталу 2018 року в Україні міжнародний захист мали 1 814 біженців та 751 особа, яка потребує додаткового захисту.

Шукачі міжнародного захисту (січень-жовтень 2018 року)¹²²:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Кількість осіб, які звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту	64	60	65	44	72	46	103	78	93	146	771
Кількість виявлених дітей, розлучених з сім'єю, які подали заяву про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту	3	3	4	7	8	9	19	24	25	32	134
Прийнято рішення про визнання біженцем	0	0	2	0	0	1	0	5	0	1	9
Прийнято рішення про визнання особою, яка потребує додаткового захисту	0	2	12	5	2	6	6	4	0	6	43
Прийнято рішення про відмову у наданні захисту в Україні	0	17	18	19	21	25	12	65	0	30	207

Ризики, пов'язані з шукачами міжнародного захисту

Збільшення кількості осіб, які звернулися до органів ДМС із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, збільшення кількості ІОБГ, які отримали захист в Україні, та збільшення кількості відмов у наданні захисту дозволяють оцінити рівень ризику, що пов'язаний із шукачами міжнародного захисту, як такий, що насторожує.

2.10. Внутрішня вимушена міграція та внутрішньо переміщені особи

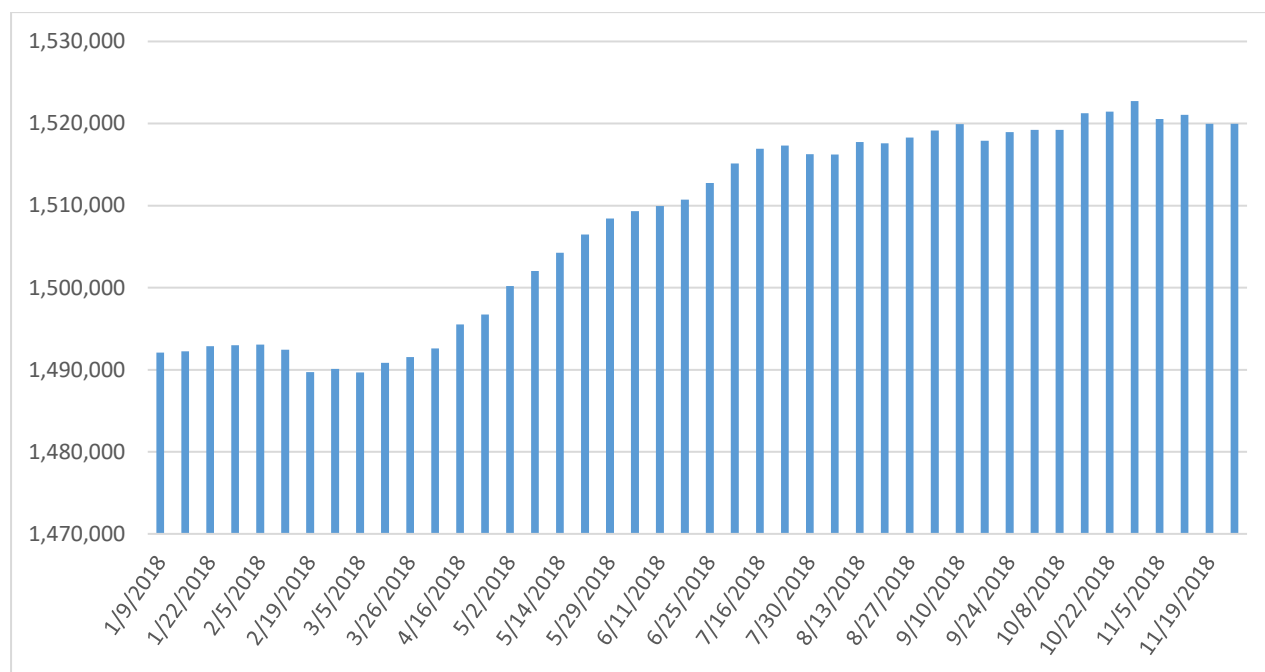
Станом на 26 листопада 2018 року, за даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міської державних адміністрацій, на обліку перебувають 1 519 654 переселенці з окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що на 0,2% менше ніж наприкінці жовтня¹²³. На основі даних Міністерства соціальної політики веб-портал «Слово і діло» опублікував матеріали щодо регіонального розміщення ВПО станом на 12 листопада

¹²² Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

¹²³ <https://www.msp.gov.ua/news/16324.html>

2018 року. Найбільша кількість ВПО була зареєстрована в Донецькій (550,6 тис. осіб) та Луганській (283,5 тис. осіб) областях, у місті Києві (171,6 тис. осіб), а також у Харківській (130,9 тис. осіб) та Київській (68,4 тис. осіб) областях. Найменша кількість ВПО була зареєстрована в західних регіонах: Тернопільській (2,1 тис.), Чернівецькій (2,4 тис. осіб) та Волинській (3,0 тис. осіб) областях¹²⁴. У порівнянні з жовтнем 2018 року зменшилась кількість зареєстрованих ВПО в Луганській (на 3,4 тис. осіб) та Донецькій (на 0,3 тис. осіб) областях, натомість дещо зросла в місті Києві (на 1,8 тис. осіб), Харківській (на 1,1 тис. осіб) та Київській (0,9 тис. осіб) областях¹²⁵. Детальніше зі статистикою щодо ВПО можна ознайомитися в матеріалах, які публікує УВКБ ООН¹²⁶.

Кількість переселенців на обліку (осіб, січень-листопад 2018 року)¹²⁷:

Ризики внутрішньої міграції

Наявність постійних обстрілів у зоні ООС, зменшення кількості ВПО та збільшення внутрішньої міграції дозволяють оцінити рівень ризику внутрішньої міграції як такий, що насторожує.

2.11. Торгівля людьми

Згідно з оцінками Міжнародної організації з міграції, з 1991 року від торгівлі людьми постраждали понад 230 000 осіб¹²⁸.

¹²⁴ <https://www.slovoidilo.ua/2018/11/13/infografika/suspilstvo/dynamika-mihracziyi-ukrayini-zhyve-najbilshe-pereselencziv>

¹²⁵ <https://www.slovoidilo.ua/2018/11/13/infografika/suspilstvo/dynamika-mihracziyi-ukrayini-zhyve-najbilshe-pereselencziv>

¹²⁶ <https://bit.ly/2CZaLzr>

¹²⁷ <https://www.msp.gov.ua/timeline/Novini.html>

¹²⁸ <http://iom.org.ua/en/node/2356>

Станом на листопад 2018 року Міністерством соціальної політики встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, 642 особам¹²⁹.

Усього з січня по жовтень 2018 року Національна поліція України виявила 247 фактів торгівлі людьми. Потерпілими визнані 208 осіб, з них 119 жінок, 11 неповнолітніх та 12 малолітніх (до 14 років) дітей¹³⁰.

Статистика злочинів, що розслідуються за статтею 149 Кримінального кодексу України «Торгівля людьми», наведена у таблиці нижче¹³¹.

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Всього
Обліковано кримінальних правопорушень	51	28	29	22	28	18	18	15	23	15	247
Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру	19	16	18	12	13	14	9	12	6	7	126
Кримінальні правопорушення, за якими провадження направлені до суду з обвинувальним актом	7	4	7	3	20	15	1	21	11	14	103

3. УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ ТА КОРДОНАМИ

3.1. Міграційна політика та законодавство України, судова практика

У зв'язку з запровадженням воєнного стану в 10 областях України з 26 листопада до 26 грудня¹³² ДПСУ посирила охорону об'єктів прикордонної інфраструктури, пунктів дислокації підрозділів і складів зі зброєю¹³³. ДПСУ здійснює посилені заходи контролю на кордонах, зокрема обмежено в'їзд чоловікам-громадянам Росії віком від 16 до 60 років¹³⁴. Також ДПСУ ввела обмеження щодо перетину адмінмежі з АР Крим. В'їхати на територію Криму можна буде тільки з українськими документами, іноземні громадяни безперешкодно зможуть перетинати адмінмежу тільки в напрямку материкової частини України¹³⁵.

ВР прийняла за основу проект Закону України «Про прилеглу зону України» та відправила його на доопрацювання в профільний комітет для підготовки до другого читання^{136,137}. Новий закон повинен гармонізувати морське законодавство України з законодавством інших країн та встановити статус прилеглої зони України, що у свою чергу дозволить здійснювати митний, фіскальний, імміграційний

¹²⁹ <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2581197-prezentacia-onlajnkursu-iz-protidii-torgivli-ludmi.html>

¹³⁰ https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820#

¹³¹ Там само.

¹³² <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2630-19>

¹³³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/derzhprikorodonsluzhba-v-mezhah-kompetencii-bere-uchast-u-zaprovadzhenni-ta-zdiysnenni-zahodiv-pravovogo-rezhimu-vonnogo-stanu/>

¹³⁴ http://mvs.gov.ua/ua/news/16891_Petro_Cigikal_Ukraina_obmezhit_vizd_gromadyanam_Rosii_vikom_16_60_r_okiv_FOTO.htm

¹³⁵ <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2590655-ukraina-povnistu-zakrila-inozemcam-vizd-do-okupovanogo-krimu.html>

¹³⁶ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2609-19>

¹³⁷ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=8361&skl=9

та санітарний контроль у прилеглий зоні¹³⁸.

14 листопада Кабінет Міністрів схвалив зміни до Правил оформлення віз для в'їзду в Україну й транзитного проїзду через її територію. Правила мають вступити в дію з 1 січня 2019 року і передбачатимуть скасування оформлення іноземцям туристичних і ділових віз у пунктах пропуску через державний кордон у міжнародних аеропортах України, збільшення консульського збору за оформлення електронних віз з 65 до 85 дол. США, розширення переліку підстав для оформлення електронних віз (на додаток до ділової та туристичної мети в'їзду запроваджуються електронні візи з приватною метою, для лікування, провадження діяльності у сфері культури, науки, освіти, спорту, представникам ЗМІ)¹³⁹.

10 листопада набрав чинності Закон України, який встановлює кримінальну відповідальність за незаконне перетинання державного кордону у таких випадках: 1) з метою заподіяння шкоди інтересам держави, 2) особою, якій заборонено в'їзд на територію України, 3) представниками підрозділів збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора поза пунктами пропуску, в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або за документами, що містять недостовірні відомості. Такі дії каратимуться позбавленням волі на строк до 3 років, за повторне вчинення або вчинення їх групою осіб – на строк від 3 до 5 років, а вчинення таких дій у поєднанні з насильством або застосуванням зброї – на строк від 5 до 8 років¹⁴⁰.

Важливим залишається питання забезпечення прав ВПО. Міністерство соціальної політики України опублікувало інфографіку про умови забезпечення житлом ВПО, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України¹⁴¹. 13 листопада в Комітеті Верховної Ради з питань прав людини відбулася міжвідомча робоча нарада щодо пенсійних та соціальних виплат ВПО та громадянам, які проживають на тимчасово окупованій території. Мова, зокрема, йшла про можливість унезалежнити отримання пенсій мешканцями окупованих територій від факту реєстрації ВПО. Планується виділити три категорії осіб: що мають довідку ВПО, що відмовилися від неї, що проживають на окупованих територіях та не зареєстровані як ВПО¹⁴². За результатами наради, Мінсоцполітики розробить новий порядок призначення соціальних виплат на заміну постанови КМУ № 365. У кінці листопада було зареєстровано два законопроекти (основний та альтернативний), які пропонують розширити повноваження КМУ щодо добровільного повернення ВПО та інтеграції та сприяння інтеграції за новим місцем проживанням в Україні^{143,144}.

Під час прес-конференції голова Центральної виборчої комісії Тетяна Сліпачук заявила, що Закон України «Про вибори Президента України» не враховує існування ID-картки, тому для її власників буде неможливо забезпечити деякі передбачені законодавством процедури¹⁴⁵. Зокрема, це

¹³⁸ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=8361&skl=9

¹³⁹ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-pravil-oformlennya-viz-dlya-vyizdu-v-ukrayinu-i-tranzitnogo-proyizdu-cherez-yiyi-teritoriyu?fbclid=IwAR3O-MLwrBf4zuXhs54-3ZXfmQyJOrA2HLMbrbaPC77HP5yw96EbNvFw8ml>

¹⁴⁰ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2599-19>

¹⁴¹ <https://www.msp.gov.ua/news/16220.html>

¹⁴² http://www.donbasssos.org/bez_spravki_pvo/?fbclid=IwAR2q3NwC81brLdt9c9EzGII5_K-zx1Ea91YTLZWrR8TOR40Ma55dWiOGHgAhttp://www.donbasssos.org/bez_spravki_pvo/?fbclid=IwAR2q3NwC81brLdt9c9EzGII5_K-zx1Ea91YTLZWrR8TOR40Ma55dWiOGHgA

¹⁴³ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64949

¹⁴⁴ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65033

¹⁴⁵ <https://www.5.ua/polityka/preskonferentsiia-na-temu-pershi-kroky-ta-naiblyzhchi-plany-tsvk-transliatsiia-181084.html>

стосується кандидатів на пост Президента України, оскільки до вичерпного переліку документів, необхідних для реєстрації, входять ксерокопії сторінок паспорту у вигляді книжечки¹⁴⁶. Для внесення точкових змін до законодавства 16 листопада був зареєстрований відповідний законопроект¹⁴⁷. Водночас ДМС виступила з роз'ясненням, що паспорт громадянина України у формі ID-карти є підставою для отримання виборчого бюлетеня на виборах, тому власники ID-карт жодним чином не можуть бути обмежені в праві голосу на майбутніх виборах Президента України¹⁴⁸.

З метою удосконалення державної політики у сфері протидії торгівлі людьми 20 листопада 2018 року заступником Міністра соціальної політики та головою Представництва МОМ в Україні презентовано онлайн-курс «Протидія торгівлі людьми». Курс розроблений для навчання представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій, які безпосередньо здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми в Україні¹⁴⁹.

6 листопада у Києві відзначали 4-річчя глобальної кампанії з викорінення безгромадянства до 2024 року «Я належу». У зустрічі з цієї нагоди взяли участь представники державних органів влади, міжнародних та неурядових організацій^{150,151}. За підтримки міжнародних організацій триває робота над покращенням законодавства у сфері безгромадянства. Зокрема, у вересні 2018 року групою депутатів зареєстровано законопроект, який покликаний створити процедуру визнання особи особою без громадянства¹⁵².

У листопаді зареєстровано законопроект, що пропонує продовжити на три роки (до 1 вересня 2023 року) період, протягом якого особи, які належать до національних меншин України, мови яких є офіційними мовами ЄС, і які розпочали здобуття загальної середньої освіти мовою національної меншини до 1 вересня 2018 року, продовжать навчатись за старими правилами, з поступовим збільшенням кількості навчальних предметів, що вивчаються українською мовою¹⁵³. Запропоновані зміни, зокрема, відповідають рекомендаціям Венеціанської комісії щодо Закону України «Про освіту». 14 листопада прийнято постанову Кабінету Міністрів України, що пропонує до категорії осіб з особливими освітніми потребами, які потребують розумного пристосування для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, включити також осіб, які здобувають повну загальну середню освіту мовою корінних народів та мовою, що не належить до слов'янської групи мов¹⁵⁴.

5 листопада для ознайомлення ВР було надано законопроект, який має на меті внести зміни до ряду законодавчих актів задля запобігання та протидії нелегальній міграції¹⁵⁵. Законопроект пропонує удосконалити диспозиції статей 203-206 КУпАП¹⁵⁶, посилити штрафні санкції та при цьому врахувати

¹⁴⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/u-vlasnikiv-id-kart-ne-vinikne-zhodnix-problem-pri-golosuvanni-na-majbutnix-viborax-prezidenta-ukrajni.html>

¹⁴⁷ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64944

¹⁴⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/u-vlasnikiv-id-kart-ne-vinikne-zhodnix-problem-pri-golosuvanni-na-majbutnix-viborax-prezidenta-ukrajni.html>

¹⁴⁹ <https://www.msp.gov.ua/news/16281.html>

¹⁵⁰ <http://bit.ly/2V6anEj>

¹⁵¹ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/predstavniki-dms-doluchilisy-a-do-obgovorennya-problem-podolannya-bezgromadyanstva-v-ukrajni.html>

¹⁵² http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64673

¹⁵³ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64932

¹⁵⁴ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952-2018-%D0%BF>

¹⁵⁵ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64887

¹⁵⁶ Статті, якими встановлена адміністративна відповідальність іноземних громадян та українських громадян за порушення законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

тривалість періоду, протягом якого іноземець перебуває в Україні з порушенням законодавства. Також цим законопроектом пропонується вдосконалити визначення поняття «приймаюча сторона», доповнити КУпАП новою статтею, яка передбачатиме встановлення адміністративної відповідальності за вчинення злісної непокори, а також уповноважити ДПСУ встановлювати строк транзитного проїзду іноземців та осіб без громадянства через територію України¹⁵⁷.

У ВР наданий для ознайомлення законопроект про посилення правового захисту іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканості України, та заборону на видачу таких осіб, якщо запит надійшов від держави-агресора або держав, що не визнають територіальну цілісність та суверенітет України¹⁵⁸. За словами першого заступника голови ДМС Наталії Науменко, питання законного перебування більшості іноземців, які захищають Україну на Сході, можна врегулювати в рамках чинного законодавства¹⁵⁹.

9 листопада відбулося засідання Національної комісії МЗС, яка прийняла рішення про надання статусу закордонного українця понад 200 іноземцям та опрацювала пропозиції організації діаспори стосовно удосконалення законодавчої бази щодо статусу закордонного українця¹⁶⁰.

У листопаді Генеральна прокуратура відмовила в екстрадиції опозиційного узбецького журналіста, якому через опозиційну діяльність на батьківщині загрожує небезпека¹⁶¹.

У червні 2018 року провадження у справі № 800/459/17 за позовом Міхеїла Саакашвілі до Президента України про визнання незаконним та скасування Указу від 26 липня 2017 року № 196/2017 в частині припинення громадянства Саакашвілі було зупинено до одержання результатів почеркознавчої експертизи. 23 листопада 2018 року Верховний Суд поновив провадження у цій справі¹⁶² та ухвалив відмовити судовим експертам в задоволенні клопотання про надання роз'яснень щодо статусу переданих для проведення експертизи документів та відмовити представникам позивача у задоволенні клопотання про витребування результатів проведеної експертизи, поверненні судової справи з експертної установи, поновленні провадження та застосуванні заходу процесуального примусу до експертів. Оригінали справи було повернуто до Київського науково-дослідного інституту судових експертиз для продовження проведення експертизи, а провадження зупинено до одержання результатів¹⁶³.

Верховний Суд відмовив у задоволенні позову публічного акціонерного товариства комерційного банку «ПриватБанк» про виселення особи з житлового будинку у місті Маріуполі, предмету іпотеки, щодо якого було звернуто стягнення шляхом продажу, оскільки на території населених пунктів, де здійснюється антитерористична операція, відповідно до статті 9 Закону України «Про тимчасові

¹⁵⁷ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64887

¹⁵⁸ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64895

¹⁵⁹ http://mvs.gov.ua/ua/news/16576_Pitannya_zakonного_perebuвання_bilshosti_inozemciv_yaki_zahishchayu_t_Ukrainu_na_shodi_mozhna_vregulyuvati_v_ramkah_chinnogo_zakonodavstva.htm?fbclid=IwAR0k3nWG0PBMIz_o4VFjrMrD2yX3nH0hGddHT5GQa2u-Gbvuo-Qzrw1izVVs

¹⁶⁰ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/68464-u-primishhenni-mzs-vidbulosya-40-je-zasidannya-nacionalnoji-komisiji-z-pitany-zakordonnih-ukrajinciv-pid-golovuvannyam-zastupnika-ministra-zakordonnih-sprav-ukrajini-vasilya-bodnara>

¹⁶¹ https://lb.ua/news/2018/11/06/411768_ukraina_otkazala_uzbekistanu.html?fbclid=IwAR1cnVbgXk3CTpjbnaJf_83JTStobWrDxGnkz58cAo4ZumMiPRMMiwWvw

¹⁶² <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78077299>

¹⁶³ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78077446>

заходи на період проведення антитерористичної операції» виселення особи з житлового будинку чи приміщення, переданого в іпотеку, не може здійснюватися до закінчення дії цього Закону¹⁶⁴.

29 листопада 2018 року Україна подала до ЄСПЛ заяву № 55855/18 проти Російської Федерації щодо захисту прав українських військових моряків, захоплених Російською Федерацією 25 листопада 2018 року у Керченській протоці¹⁶⁵. Відповідно до Правила 39 Регламенту ЄСПЛ Уряд України просив визначити для Російської Федерації тимчасові заходи, які необхідно вжити в інтересах 24 захоплених моряків, а саме надати медичну допомогу пораненим морякам, надати інформацію щодо стану здоров'я інших членів екіпажу, місця їх тримання та інформацію про медичну допомогу, яку їм надають¹⁶⁶.

6 листопада Європейський суд з прав людини постановив, що Україна повинна сплатити 5 мільйонів гривень компенсацій за порушення прав і свобод ромів під час погромів ромського табору у селищі Петрівка в Одеській області у 2002 році¹⁶⁷. Суд відхилив аргументи, що влада не відіграла жодної ролі в погромі й постановив, що розслідування нападу було неадекватними й характеризувалося відсутністю ретельності¹⁶⁸.

3.2. Виділення та розподіл ресурсів, інфраструктурні зміни

23 листопада Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Державний бюджет України на 2019 рік»¹⁶⁹. Після першого читання бюджет було доопрацьовано та враховано наступні пропозиції: збільшити видатки за бюджетною програмою «Лікування громадян України за кордоном» на 200 млн грн, видатки на підготовку кадрів та підвищення кваліфікації Національною академією Державної прикордонної служби України на 6,2 млн грн, переглянути розподіл між місцевими бюджетами обсягу медичної субвенції з урахуванням кількості ВПО. Натомість Міністерством фінансів не було враховано пропозицію збільшити грошову компенсацію за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій ВПО, які захищали країну, а запропоновано Мінсоцполітики ці видатки фінансувати за рахунок перегляду інших витрат. Також Мінфін не збільшив видатки на модернізацію і ремонт корабельно-катерного складу та забезпечення обладнанням мобільних комплексів цілодобового спостереження за державним кордоном для Адміністрації ДПСУ, але збільшив видатки на апарат Міністерства внутрішніх справ України на 401,6 млн грн.

У бюджеті на 2019 рік передбачено 20 млн грн на створення кол-центрів для екстреного реагування на випадки домашнього насильства та торгівлі людьми, ще 79,7 млн грн – на забезпечення міжнародного позитивного іміджу України, діяльність Українського інституту та підтримку зв'язків з українцями, які проживають за межами України¹⁷⁰.

ЄС та ПРООН розпочали новий етап проекту з допомоги прифронтовим територіям Сходу України – «Підтримка Євросоюзом сходу України – відновлення, зміцнення миру та урядування, 2018-

¹⁶⁴ <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78376714>

¹⁶⁵ https://www.echr.coe.int/Documents/InterStates_applications_ENG.pdf

¹⁶⁶ <https://hudoc.echr.coe.int/eng->

[press#%22fulltext%22:%2255855/18%22%22sort%22:%22kupdate%20Descending%22%22languageisocode%22:%22ENG%22%22itemid%22:%22003-6266330-8160558%22%22](https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#%22fulltext%22:%2255855/18%22%22sort%22:%22kupdate%20Descending%22%22languageisocode%22:%22ENG%22%22itemid%22:%22003-6266330-8160558%22%22)

¹⁶⁷ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22documentcollectionid%22:%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%22itemid%22:%22001-187508%22%22>

¹⁶⁸ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/6/7089052/>

¹⁶⁹ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598

¹⁷⁰ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598

2022 роки», підписавши угоду про внесок у розмірі 25 млн євро¹⁷¹. Мета ініціативи – зміцнити безпеку в громадах та соціальну згуртованість і підтримати економічне відновлення громад, які постраждали від конфлікту¹⁷². Наприкінці листопада координатор системи ООН в Україні та Міністр економічного розвитку і торгівлі України підписали Рамкову програму партнерства між Урядом України та ООН на 2018-2022 роки з очікуваним бюджетом у розмірі 675 млн доларів США¹⁷³. У програмі, зокрема, йдеться про спільну роботу сторін для покращення життя таких вразливих категорій населення як етнічні меншини, мігранти і ВПО¹⁷⁴.

30 листопада Міністерство закордонних справ Німеччини оприлюднило стратегію щодо конфлікту в Україні¹⁷⁵, яка окремим пунктом передбачає підтримку реформ в Україні, зокрема фінансування проектів, спрямованих на полегшення становища ВПО¹⁷⁶.

У листопаді санаторій «Прикордонник-Немирів» Державної прикордонної служби України через систему закупівель ProZorro оголосив тендер на закупівлю послуг зі встановлення меж природно-заповідного фонду на території заповідника¹⁷⁷. Цього місяця МінТОТ оголосило конкурс на проведення наукових досліджень щодо формування державної політики у сфері розбудови миру, попередження і врегулювання конфліктів, який є відкритим для науковців закладів вищої освіти, науково-дослідних установ і організацій¹⁷⁸. 15 листопада Міністерство освіти і науки України оголосило конкурсний відбір проектів нових підручників для другого класу, зокрема підручники з вивчення мови та літератури корінних народів та національних меншин та підручники з вивчення української мови для учнів, які навчаються мовою національних меншин¹⁷⁹.

У листопаді Крюківський районного відділу в місті Кременчуці УДМС у Полтавській області переїхав до нового, більш зручного приміщення¹⁸⁰. З листопада біометричні документи можна отримати у ЦНАПі в Козятині на Вінниччині¹⁸¹ та у ЦНАПі Вараської міської ради на Рівненщині¹⁸².

24 листопада МВС передало прикордонному загону Східного регіонального управління ДПСУ два модернізовані вертольоти Мі-8 для інспектування кордону¹⁸³. Також Міністр внутрішніх справ анонсував передачу нових вертольотів Airbus у грудні цього року¹⁸⁴.

¹⁷¹ <http://uacrisis.org/ua/69544-eu-undp-agreement>

¹⁷² https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/53562/node/53562_en

¹⁷³ [http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=716c8227-28e3-47e5-9651-](http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=716c8227-28e3-47e5-9651-950ae1b98026&title=UriadUkrainiTaOonVUkrainiPidpisaliRamkovuProgramuPartnerstvaNa2018-2022-Roki)

[950ae1b98026&title=UriadUkrainiTaOonVUkrainiPidpisaliRamkovuProgramuPartnerstvaNa2018-2022-Roki](http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=716c8227-28e3-47e5-9651-950ae1b98026&title=UriadUkrainiTaOonVUkrainiPidpisaliRamkovuProgramuPartnerstvaNa2018-2022-Roki)

¹⁷⁴ <http://www.un.org.ua/images/UNPF-document-ukr.pdf>

¹⁷⁵ <https://www.auswaertiges-amt.de/de/aussenpolitik/laender/ukraine-node/ukraine-konflikt/2165944>

¹⁷⁶ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/30/7090095/>

¹⁷⁷ <https://www.dzo.com.ua/tenders/3022369>

¹⁷⁸ <https://mtot.gov.ua/ua/konkurs-na-provedennya-naukovyh-doslidzen>

¹⁷⁹ <https://imzo.gov.ua/2018/11/02/nakaz-mon-vid-1-11-2018-1190-pro-provedennia-konkursnoho-vidboru-proektiv-pidruchnykiv-dlia-2-klasu-zakladiv-zahal-noi-seredn-oi-osvity/>

¹⁸⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/kryukivskij-rajonnij-viddil-u-misti-kremenchuczi-perejxav-u-nove-primishhennya.html>

¹⁸¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/nachalnik-migracijnoj-sluzhbi-vinnichchini-prijnyav-uchast-u-vidkritti-cznapu-u-m-kozyatin.html>

¹⁸² <https://dmsu.gov.ua/news/region/rozpochato-oformlennya-biometrichnix-dokumentiv-u-cznapi-mista-varash.html>

¹⁸³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/ministr-vnutrishnih-sprav-peredav-prikordonnkam-dva-modernizovani-vertolota-mi-8/>

¹⁸⁴ Там само.

У листопаді ДПСУ повідомило, що з 1 грудня усі контрольні пункти в'їзду-виїзду, що знаходяться в районі операції Об'єднаних сил, переходять на зимовий графік роботи, і пропуск осіб і транспортних засобів буде здійснюватися щоденно з 8:00 до 17:00¹⁸⁵. На виконання рішення Уряду щодо створення комфортних та безпечних умов для перетину лінії зіткнення громадянами розпочато реконструкцію контрольного пункту в'їзду-виїзду «Гнутове», а з вересня триває реконструкція КПВВ «Новотроїцьке» в Донецькій області¹⁸⁶. Незважаючи на реконструкцію, КПВВ функціонують у штатному режимі і рух в межах цих дорожніх коридорів не ускладнений. 13 листопада в КПВВ «Мар'їнка» (Донецька область) через виявлення нерозірваної міни на відстані 100 метрів від КПВВ було введено режим «Червоний». Після знешкодження вибухового пристрою робота КПВВ відновилась¹⁸⁷.

Під час перевірки інженерного облаштування харківської ділянки кордону Міністр внутрішніх справ заявив, що з 2,3 тис. км кордону з Росією вже обладнано майже 47%¹⁸⁸. У Харківській області залишилось обладнати 20 км кордону, в Сумській та Луганській областях виконано 20% робіт¹⁸⁹. За словами Голови ДПСУ, інженерне облаштування кордону значно спрощує охорону державного кордону та зменшує кількість прикордонних нарядів безпосередньо на кордоні¹⁹⁰.

6-8 листопада в Житомирі відбулося засідання Спільної українсько-білоруської демаркаційної комісії, на якому обговорили поточний стан та плани на наступний рік щодо виконання польових демаркаційних робіт та визначили місця встановлення прикордонних знаків¹⁹¹.

Наприкінці листопада власники автомобілів з європейською реєстрацією заблокували під'їзні дороги до пунктів пропуску на державному кордоні через зміну законодавства, що стосується оформлення таких авто в Україні¹⁹². Зокрема, рух був ускладнений через пункти пропуску на державному кордоні з Польщею – «Шегені», «Краківець» та «Ягодин», «Малий Березний» та «Ужгород» – на кордоні зі Словаччиною, «Тиса» – на кордоні з Угорщиною¹⁹³. ДПСУ посилила заходи безпеки, створила ситуативні групи та завчасно інформувала подорожуючих, МВС створила робочу групу для вирішення цього питання¹⁹⁴. 27 листопада пропускні пункти на кордоні з Польщею було

¹⁸⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/1543473878-Situaciya-v-kontrolnih-punktah-vizdu-viizdu-v-rayoni-provedennya-operacii-Obdnanih-sil/>

¹⁸⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-donechchini-v-rayoni-provedennya-operacii-obdnanih-sil-triva-rekonstrukciya-kontrolnih-punktiv-vizdu-viizdu/>

¹⁸⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-kpvv-marinka-vvodivsya-rezhim-cherwoniy-dlya-zneshkodzhennya-vibuhovogo-pristroyu/>

¹⁸⁸ http://mvs.gov.ua/ua/news/16828_Na_ukraino_rosiyskomu_kordoni_vikonano_mayzhe_47_robiz_z_inzhenerom_tehnichnogo_oblashtuvannya_Arsen_Avakov_FOTO.htm

¹⁸⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/arsen-avakov-i-petro-cigikal-perevirili-inzhenerne-oblashtuvannya-kordonu-v-harkivskiy-oblasti/>

¹⁹⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/arsen-avakov-i-petro-cigikal-perevirili-inzhenerne-oblashtuvannya-kordonu-v-harkivskiy-oblasti/>

¹⁹¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-zhitomiri-vidbulos-zasidannya-z-pitan-demarkacii-ukrainsko-biloruskogo-kordonu/>

¹⁹² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/ruh-cherez-deyaki-punkti-propusku-na-zahidniy-dilyanci-kordonu-timchasovo-uskladneniy/>

¹⁹³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-derzhavnomu-kordoni-zalishatsya-uskladnenim-ruh-cherez-deyaki-punkti-propusku/>

¹⁹⁴ http://mvs.gov.ua/ua/news/16846_Na_derzhavnomu_kordoni_zalishatsya_uskladnenim_ruh_cherez_nizku_punktiv_propusku.htm

розблоковано^{195,196}. Під'їзні шляхи до двох пунктів пропуску на кордоні зі Словаччиною залишались заблокованими станом на ранок 28 листопада¹⁹⁷, але пізніше цього ж дня ДПСУ повідомила, що всі пункти пропуску на ділянці західного кордону працюють у штатному режимі¹⁹⁸.

У листопаді в турецькому місті Анталія відкрили українське консульство¹⁹⁹, а в угорському місті Шіофок відкрили почесне консульство²⁰⁰. Румунія має намір відкрити почесне консульство в Дніпрі²⁰¹, а Латвія - в Донецькій області²⁰².

Лоукост авіакомпанія WizzAir оголосила про плани відновити роботу української компанії «Візз Ейр Україна» у 2019²⁰³. Також авіакомпанія в наступному році запустить нові рейси з Києва та Харкова до Кракова (Польща)²⁰⁴. Про свої плани щодо розширення діяльності в Україні також оголосила авіакомпанія Ryanair²⁰⁵. Зокрема, вона планує запустити п'ять нових маршрутів з Києва до Афін, Пафосу (Греція), Манчестера (Великобританія), Софії (Болгарія), Дубліна (Ірландія) в наступному році²⁰⁶. Латвійська авіакомпанія airBaltic готує запуск прямих регулярних рейсів до Львова з Риги (Латвія) з 1 квітня 2019 року²⁰⁷.

3.3. Зміни в організації та управлінні

У листопаді ДМС закінчила впроваджувати онлайн сервіс із заповнення заяви для оформлення біометричних паспортів і тепер ним можна скористатись в усіх областях України²⁰⁸. Цей сервіс²⁰⁹ дозволяє дистанційно записатися до черги, сплатити відповідні адміністративні збори, онлайн заповнити анкету з персональними даними заявника. Очікується, що це нововведення пришвидшить процес подачі заяви, знизить ймовірність допущення помилок через неувважність та поспіх і зменшить корупційні ризики²¹⁰.

За наказом Президента України буде розгорнуте нове регіональне управління Морської охорони,

¹⁹⁵ http://mvs.gov.ua/ua/news/16852_Pidizni_shlyahi_do_deyakh_punktiv_propusku_na_derzhavnomu_kordoni_buli_rozblokovan_i_vnochi_ta_sogodni_vranci.htm

¹⁹⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/rozblokovan-ruh-transportnih-zasobiv-cherez-punkti-propusku-na-kordoni-z-polshcheyu/>

¹⁹⁷ [https://dpsu.gov.ua/ua/news/Pidizni-shlyahi-do-punktiv-propusku-Maliy-Berezniy-ta-Uzhgorod-shcho-na-Zakarpatti-zalishayutsya-uskladnenimi-/](https://dpsu.gov.ua/ua/news/Pidizni-shlyahi-do-punktiv-propusku-Maliy-Berezniy-ta-Uzhgorod-shcho-na-Zakarpatti-zalishayutsya-uskladnenimi/)

¹⁹⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/usi-punkti-propusku-na-dilyanci-zahidnogo-kordonu-pracyuyut-v-shtatnomu-rezhimi-/>

¹⁹⁹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/4/7088966/>

²⁰⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/8/7089117/>

²⁰¹ <http://bit.ly/2BAp0a2>

²⁰² <https://www.facebook.com/oleksandrakuts1/posts/490624764679811>

²⁰³ <https://www.unian.ua/tourism/news/10345695-wizz-air-maye-namir-vidnoviti-robotu-svoyeyi-ukrajinskoji-dochki.html>

²⁰⁴ https://www.avianews.com/ukraine/2018/11/21/wizzair_krakow_kiev_kharkov/

²⁰⁵ <https://www.unian.ua/economics/transport/10344129-ryanair-maye-namir-investuvati-v-ukrajinu-1-5-milyarda.html>

²⁰⁶ https://www.avianews.com/ukraine/2018/11/20/ryanair_5_new_routes/

²⁰⁷ https://www.avianews.com/ukraine/2018/11/01/airbaltic_lviv_riga_flights/

²⁰⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/novij-servis-qr-kod-vzhe-pracyue-po-vsij-teritorij-ukrajni.html>

²⁰⁹ <https://dmsu.gov.ua/services/qr.html>

²¹⁰ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/zayavu-na-oformlennya-biometrichnogo-pasporta-vidteper-mozhna-zapovnitilajn>

яке візьме під щільніший контроль увесь морський кордон від Ізмаїла до Маріуполя²¹¹. 20 листопада на розширеній колегії ДПСУ обговорили стан розгортання Регіонального управління морської охорони та основні завдання Морської охорони в наступному році²¹². З 22 листопада навчально-тренувальний загін морської охорони в місті Ізмаїл офіційно розпочав роботу в статусі Навчального центру Морської охорони ДПСУ та вдвічі збільшив свою навчальну потужність²¹³.

Цього місяця представники ДМС проводили інформаційні роз'яснювальні кампанії. У Сумській області розповіли студентам-іноземцям про норми міграційного законодавства та правила перебування в Україні²¹⁴. У Черкаській області провели роз'яснювальну роботу серед населення щодо діяльності міграційної служби та умов надання адміністративних послуг²¹⁵. Представники ДМС провели роз'яснювальну інформаційну кампанію серед учнів з питань оформлення ID-карток у Київській²¹⁶, Полтавській²¹⁷, Рівненській²¹⁸ та Хмельницькій областях²¹⁹.

Проміжні результати діяльності територіальних управлінь ДМС проаналізували в Донецькій²²⁰, Запорізькій²²¹, Тернопільській²²², Хмельницькій²²³, Черкаській²²⁴, Чернівецькій²²⁵ областях.

²¹¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/nove-regionalne-upravlinnya-morskoj-ohoroni-vizme-pid-shchilnishiy-kontrol-uves-morskiy-kordon-vid-izmaila-do-mariupolya-petro-poroshenko/>

²¹² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/vidbulos-rozshirene-zasidannya-kolegii-administracii-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-ukraini/>

²¹³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/morska-ohorona-derzhprikordonsluzhbi-prodovzhu-reformuvannya-ta-modernizaciyu/>

²¹⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-sumshhini-trivae-robotu-v-napryamku-pidvishhennya-rivnya-obiznanosti-inozemnix-studentiv-z-vimogami-zakonodavstva-ukrajni.html>

²¹⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/zhiteliv-zolotonishhini-prokonsultovali-pro-ixni-prava-ta-obov'yazki.html>

²¹⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/turbota-pro-majbutne-ditej-nasha-spilna-sprava.html>

²¹⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-poltavshhini-trivae-informacijna-kampaniya-sered-uchniv-z-pitan-oformlennya-id-kartok.html>

²¹⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/migracijniki-rivnenshhini-provodyat-roz'yasnyvalnu-robotu-sered-uchniv-zagalnoosvitnix-zakladiv-pro-vigotovlennya-id-kartok-vpershe.html>

²¹⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-xmelnichchini-prodovzhuetsya-roz'yasnyvalna-robotu-shhodo-dokumentuvannya-id-kartkami-uchniv-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladiv-oblasti.html>

²²⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/doneczki-migracijniki-proanalizuvali-rezultati-diyalnosti-za-desyat-misyaciv-potochnogo-roku.html>

²²¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/bilshe-dvox-tisyach-gromadyan-otrimali-konsultaciyu-za-telefonom-garyachoj-linij-upravlinnya-zaporizkoj-oblasti.html>

²²² <https://dmsu.gov.ua/news/region/ternopilski-migracijniki-proanalizuvali-rezultati-diyalnosti-na-rozshirenij-naradi.html>

²²³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-zaporizhchini-migracijnoyu-sluzhboyu-pidpisano-memorandum-pro-spiivpracyu-z-golovnim-teritorialnim-upravlinnyam-yusticzij.html>

²²⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/znizhennya-popitu-na-zakordonni-pasporti-oformiti-biometrichnij-dokument-stalo-legshe.html>

²²⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/za-pidsumkami-roboti-zhovtnya-u-cherkasax-proveli-naradu.html>

²²⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-chernivczyax-vidbulasya-sluzhbova-narada-z-kerivnikami-teritorialnix-pidrozdiliv.html>

Активною залишається робота в напрямку боротьби з нерегульованою міграцією. ДМС повідомило про виконання примусового видворення громадян В'єтнаму²²⁷, Латвії²²⁸, Росії²²⁹, Пакистану²³⁰ та про прийняття рішень про примусове повернення громадян Азербайджану та Росії²³¹, Афганістану та Узбекистану²³², Марокко²³³, Молдови та Румунії²³⁴, Молдови та Іраку²³⁵, Узбекистану²³⁶. Про окремі випадки виявлення осіб, які порушили міграційне законодавство, повідомили в Запорізькій^{237,238} та Чернівецькій²³⁹ областях.

У листопаді було проведено ряд навчальних заходів для розвитку інституційної та професійної спроможності ДМС. Тренінги щодо оцінки результатів діяльності державних службовців було проведено в Черкаській²⁴⁰, Тернопільській²⁴¹, Чернівецькій²⁴², Львівській²⁴³, Івано-Франківській²⁴⁴, Кіровоградській²⁴⁵ областях. 20 листопада в Тернополі відбувся регіональний семінар для територіальних підрозділів західного регіону, на якому працівники мали можливість обмінятися досвідом та обговорити питання, що стосуються оформлення біометричних документів, реєстрації місця проживання, оформлення посвідок на проживання, формування статистичної звітності²⁴⁶. У

²²⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/borotba-z-nelegalnoyu-migracziyu-v-kijvskij-oblasti-nabirae-obertiv-lishe-zatizhden-primusovo-vidvoreno-6-nelegalnix-migrantiv-z-teritorij-ukrajni.html>

²²⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/borotba-z-nelegalami-v-dij.html>

²²⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/borotba-z-nelegalnoyu-migracziyu-v-kijvskij-oblasti-nabirae-obertiv-lishe-zatizhden-primusovo-vidvoreno-6-nelegalnix-migrantiv-z-teritorij-ukrajni.html>

²³⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/zatrimanix-u-luczkomu-xosteli-pakistancziv-vidvorili-za-mezhi-ukrajni.html>

²³¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/gromadyan-azerbajdzhanu-ta-rf-primusovo-povernut-z-teritorij-ukrajni.html>

²³² <https://dmsu.gov.ua/news/region/nelegaliv-yaki-tranzitom-projhdzhali-cherez-ternopil-viyavili-migracijniki.html>

²³³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/nelegalnix-migrantiv-primusovo-povertayut-u-krajni-poxodzhennya.html>

²³⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-storozhinczi-ta-putili-primusovo-povernut-gromadyan-moldovi-ta-rumunij.html>

²³⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/gromadyan-respublik-moldova-ta-irak-primusovo-povernut-z-ukrajni.html>

²³⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/cherez-pp-mamaliga-primusovo-povernuli-gromadyanina-uzbekistanu.html>

²³⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/v-zaporizhzi-viyavleno-inozemczya-nelegala-yakij-viv-amoralnij-sposib-zhittya.html>

²³⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/v-zaporizhzi-pripineno-protipravnu-trudovu-diyalnist-gromadyanina-rosijskoj-federaczi.html>

²³⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-gerczi-kiczmani-ta-novoseliczi-oshtrafovano-gromadyan-moldovi-virmenij-ta-rf.html>

²⁴⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/po-novomu-oczinuyvati-rezultati-diyalnosti-derzhavnix-sluzhbovcziv-navchali-v-cherkasax.html>

²⁴¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/ternopilski-migracijniki-na-treningu-navchalis-po-novomu-oczinuvati-rezultati-diyalnosti.html>

²⁴² <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-chernivcyax-provedeno-trening-mom-z-pitan-oczinuyvannya-derzhavnix-sluzhbovcziv.html>

²⁴³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/kerivniki-migracijnoj-sluzhbi-lvivshhini-vzyali-uchast-u-treningu-shhodo-oczinuyvannya-rezultativ-sluzhbovoj-diyalnosti-derzhavnix-sluzhbovcziv.html>

²⁴⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/novi-formi-navchannya-derzhsluzhbovcziv-zapochatkovano-u-migracijnij-sluzhbi-prikarpattya.html>

²⁴⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/oczinuyvati-sluzhbovu-diyalnist-pidleglix-navchilis-kerivniki-pidrozdiliv-migracijnoj-sluzhbi-kirovogradshhini.html>

²⁴⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-ternopilli-vidbuvsya-kushhovij-seminar-dlya-pracivnikiv-upravlin-dms-zaxidnogo-regionu.html>

Чернівцях для представників підрозділів УДМС було проведено тренінг щодо роботи в системі електронного документування «Мегаполіс»²⁴⁷.

Упродовж листопада була проведена низка тренінгів для новопризначених працівників ДМС: тренінг про націленість на результат в Чернігівській області²⁴⁸, щодо запобігання нерегульованій міграції, щодо реадмісії та видворення в Чернівцях²⁴⁹, щодо ключових питань реалізації законодавства про правовий статус іноземців у Тернопільській області²⁵⁰, щодо роботи Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління міграційними процесами в Рівненській області²⁵¹.

ДПСУ приділяє увагу навчанню та обміну досвідом працівниками відомства. У листопаді для працівників ДПСУ був проведений тренінг щодо захисту паспортних документів та виявлення в них ознак підробок²⁵², відбулась конференція, на якій прикордонники доповідали про особливості підроблення сучасних іноземних паспортних документів²⁵³. У Львівській області відбулись навчання щодо проведення дактилоскопіювання²⁵⁴, а в Житомирській – з виявлення, ідентифікації та захисту від радіоактивних матеріалів²⁵⁵. Для прикордонників у Києві фахівці Консультативної місії ЄС провели тренінг з питань комунікації²⁵⁶. На зборах працівників відділів комунікації ДПСУ²⁵⁷ учасники обмінялися досвідом щодо взаємодії з громадянським суспільством. На зборах начальників фінансово-економічних підрозділів ДПСУ анонсовано запровадження Міжнародних стандартів у державному секторі та відповідних новацій у бухгалтерському обліку²⁵⁸.

У листопаді прикордонники повідомили про випадки затримання від 1 до 4 осіб, які намагалися

²⁴⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-chernivczyax-navchalisya-praczyuvati-z-elektronnimi-dokumentami.html>

²⁴⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/novopriznacheni-specjalisti-chernigivshhini-vzyali-uchast-u-treningu.html>

²⁴⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/u-chernivczyax-provedeno-zborovu-pidgotovku-pracivnikov-z-protidij-nelegalnij-migracij.html>

²⁵⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-ternopilli-novim-pracivnikom-migracijnoj-sluzhbi-dopomagayut-ovoloditi-faxom.html>

²⁵¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/v-udms-ukrajni-v-rivnenskij-oblasti-proveli-praktichne-zanyattya-dlya-pracivnikov-teritorialnix-pidrozdiliv-ta-novopriznachenix-specjalistiv.html>

²⁵² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-bazi-viddiliv-prikordonnoi-sluzhbi-porubne-provedeno-trening-z-pitan-zahistu-ta-viyavlennya-oznak-pidrobok-dokumentiv/>

²⁵³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/predstavniki-derzhprikordonsluzhbi-vzyali-uchast-u-roboti-naukovo-praktichnoi-konferencii-aktualni-problemi-kriminalistiki-ta-sudovoi-ekspertologii/>

²⁵⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-lvivskogo-zagonu-vdoskonalyovali-navichki-provedennya-daktiloskopiyuvannya/>

²⁵⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-derzhprikordonsluzhbi-proyshlo-navchannya-z-viyavlennya-identifikacii-ta-zahistu-vid-radioaktivnih-materialiv/>

²⁵⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/eksperti-konsultativnoi-misii-s-v-ukraini-z-komunikacii-proveli-trening-z-fahivcami-po-roboti-iz-zmi-derzhprikordonsluzhbi/>

²⁵⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-odesi-prohodyat-zbori-z-personalom-komunikaciynih-pidrozdiliv-organiv-derzhprikordonsluzhbi/>

²⁵⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-odesi-prohodyat-zbori-zi-specialnoi-pidgotovki-z-golovnimi-buhgalterami-nachalnikami-finansovo-ekonomichnih-pidrozdiliv-organiv-derzhprikordonsluzhbi/>

перетнути державний кордон в обхід офіційних пунктів пропуску у Львівській^{259,260,261,262,263,264,265}, Чернівецькій²⁶⁶, Закарпатській²⁶⁷ областях. У листопаді представники ДПСУ не пропустили в Україну 8 громадян Індії²⁶⁸, а також ректора Московської духовної академії архієпископа Амвросія²⁶⁹ через непідтверджену мету перебування. Представники ДПСУ виявили українців^{270,271,272}, які намагалися вивезти дітей за підробленими документами, та іноземців, які намагались перетнути державний кордон^{273,274,275,276,277,278} та адміністративну межу з Кримом²⁷⁹ за підробленими документами.

ДПСУ повідомила, що кількість ситуацій, коли правопорушники наражають прикордонників на небезпеку, збільшується щороку. З початку 2018 року зафіксовано 27 особистих погроз прикордонникам, 11 фактів побиття військовослужбовців та 10 випадків пошкодження службових автомобілів та особистого майна прикордонників²⁸⁰. 17 листопада на ділянці українсько-румунського кордону контрабандисти здійснили наїзд на прикордонника, який згодом помер у лікарні від отриманих травм²⁸¹. Через активізацію порушників на українських кордонах ДПСУ посилила прикордонні частини в Закарпатській та Чернівецькій областях²⁸².

Триває проект «Нове обличчя кордону». У Головному центрі підготовки особового складу ДПСУ

²⁵⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/bilya-kordonu-z-polshcheyu-zatrimali-francuza-yakiy-pryamuvav-v-obhid-punktu-propusku/>

²⁶⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/bilya-shegin-na-lvivshchini-zatrimali-dvoh-tadzhikiv/>

²⁶¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-ukrainsko-polskomu-kordoni-zatrimano-dvoh-nelegaliv-iz-bangladesh>

²⁶² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/nevdala-nichna-podorozh-gromadyan-indii/>

²⁶³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-pidstupah-do-derzhubezhu-ta-u-lvivskomu-aeroportu-i-v-odesi-zatrimano-15-nelegalnih-migrantiv/>

²⁶⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/gromadyan-afganistanu-rf-ta-vtnamu-zatrimano-na-kordoni/>

²⁶⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/pravoohorongi-zatrimali-troh-nelegalnih-migrantiv-z-afganistanu/>

²⁶⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/troh-nelegaliv-z-afganistanu-ta-pakistanu-zatrimano-na-bukovini/>

²⁶⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/nelegalnogo-migranta-zatrimano-za-100-metriv-vid-kordonu-z-ugorshchinoyu/>

²⁶⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/vosmero-gromadyan-indii-prikordonniki-ne-propustili-v-ukrainu-v-borispoli/>

²⁶⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/rosiyskiy-batyushka-arhipiskop-amvrosiy-kordon-do-ukraini-ne-peretnav/>

²⁷⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-ne-dozvolili-vivezti-14-richnu-ditinu-zakordon-za-pidroblenimi-dokumentami/>

²⁷¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/ditey-2007-ta-2013-rokiv-narodzhennya-namagalisyavivezti-za-kordon-po-pidroblenim-dokumentam/>

²⁷² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-kordoni-z-ugorshchinoyu-prikordonniki-viyavili-pidroblene-doruchennya-na-vivezennya-ditini/>

²⁷³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/gromadyani-turechchini-namagalisviihati-z-ukraini-za-pidroblenimi-pasportami/>

²⁷⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-borispoli-vikrito-troh-osib-iz-falshivimi-dokumentami/>

²⁷⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/gambiyca-z-chuzhim-pasportom-ta-rozshkuvanogo-moldavanina-zatrimano-v-punktah-propusku/>

²⁷⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-viyavili-u-dvoh-inozemciv-falshiviy-ta-chuzhiy-pasport/>

²⁷⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/tro-iraciv-planuvali-potrapiti-do-finlyandii-za-pidroblenimi-dokumentami>

²⁷⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/dvoh-gromadyan-ukraini-iz-pidroblenimi-dokumentami-zatrimano-na-kordoni/>

²⁷⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-viyavili-inozemcyayakiy-namagavsya-proihati-cherz-adminmezhupo-pidroblenomuspecdozvolu/>

²⁸⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/za-potochniy-rik-zafiksovano-27-osobistih-pogroz-ta-11-vipadkiv-pobittya-prikordonnikiv/>

²⁸¹ <https://tsn.ua/ukrayina/prikordonnik-yakogo-na-zakarpatti-zbili-kontrabandisti-na-avto-pomer-u-likarni-1251165.html>

²⁸² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/cherz-zagostrennya-situacii-kordon-z-rumuniyu-derzhprikordonsluzhba-posilila-dodatkovimi-rezervami/>

відбувся урочистий захід з нагоди випуску більш ніж 30 прикордонників, які долучилися до прикордонного відомства в рамках проекту²⁸³. У листопаді через сайт відомства <https://newface.dpsu.gov.ua/> розпочалось анкетування для участі у відборі близько 400 осіб для проходження служби у прикордонних підрозділах «Краківець», «Рава-Руська», «Пархоменкове», «Харків-авіа», ОКПП «Київ»²⁸⁴.

7 листопада в Києві визначили переможців конкурсу малюнків «Кордон без корупції очима дітей», що проходив протягом жовтня у ДПСУ²⁸⁵. У листопаді правоохоронні органи та підрозділ внутрішньої безпеки ДПСУ затримали представника ДПСУ під час отримання коштів за сприяння переміщенню тютюнових виробів через кордон²⁸⁶.

ДПСУ з телеканалом іномовлення UATV запускає проект про діяльність українських прикордонників «Периметр Ukrainepow», який українською, російською та англійською розповідатиме про зміни в прикордонному відомстві²⁸⁷.

3.4. Міжвідомча співпраця

27 листопада відбулося засідання робочої групи з питань соціального захисту та охорони здоров'я Міжвідомчої робочої групи з питань виконання Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року. Представники різних відомств обговорили питання доступу до ідентифікаційних документів та свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану, навчання дітей та дорослих, доступу до медичних послуг та працевлаштування ромів²⁸⁸. За підтримки донорів на робочій зустрічі в Одеській обласній державній адміністрації було розроблено алгоритм взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування, ромських громадських організацій у разі виявлення стихійних поселень осіб ромської національної меншини та обговорено пропозиції щодо Плану заходів з реалізації Стратегії на 2019 рік²⁸⁹.

22 листопада відбулася координаційна нарада за участі представників ДМС, МВС та представників мусульманської спільноти, інших релігійних течій та конфесій. Під час неї обговорили питання фотографування для оформлення документів міграційною службою, а саме державний стандарт, яким встановлено, що фотографування для паспортів здійснюється без головних уборів. Після закінчення зустрічі органами влади ініційовано перегляд стандарту фотографування на документи²⁹⁰.

²⁸³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-orshanci-vidbuvsya-vipusk-prikordonnikiv-yaki-priyshli-na-sluzhbu-za-rezultatami-vidboru-nove-oblichchya-kordonu/>

²⁸⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-ramkah-proektu-nove-oblichchya-kordonu-rozpochalos-anketuvannya-dlya-prohodzhennya-sluzhbi-u-pyati-prikordonnih-pidrozdilah/>

²⁸⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-kivi-viznachili-peremozhciv-konkursu-kordon-bez-korupcii-ochima-ditey/>

²⁸⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonnika-yakiy-spriyav-protipravniy-diyalnosti-zatrimano-na-volini/>

²⁸⁷ http://mvs.gov.ua/ua/news/16513_Derzhprikordonsluzhba_prezentovala_spilniy_z_UATV_teleproekt_Perimetr.htm

²⁸⁸ <https://www.msp.gov.ua/news/16339.html>

²⁸⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/v-odesi-vidbulas-robocha-zustrich-na-temu-pokrashhennya-stanovishha-romskoj-menshini-v-sferi-dotrimannya-prav-i-svobod-lyudini.html>

²⁹⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/u-mvs-obgovorili-pitannya-fotografuvannya-na-dokumenti-dlya-deyakix-kategorij-osib.html>

Представники ДМС та управління юстиції у Запорізькій області підписали Меморандум про обмін інформацією для покращення якості надання адміністративних послуг²⁹¹. Працівники територіальних підрозділів ДМС у Чернігівській області в межах своїх повноважень проконтролювали дотримання органами реєстрації законодавства з питань реєстрації місця проживання²⁹².

Представники ДМС відвідали Головний експертно-криміналістичного центр ДПСУ та ознайомилися з його діяльністю у сфері судової експертизи, навчання працівників з питань безпеки документів та підробних документів²⁹³.

9 листопада набув чинності наказ Міністерства внутрішніх справ України, який врегулює питання забезпечення захисту державного кордону в мирний час ДПСУ та Національною гвардією, зокрема здійснення спільних заходів²⁹⁴.

У листопаді працівники ДПСУ та Нацполіції викрили та припинили діяльність каналу незаконної міграції з РФ²⁹⁵. Нацполіція припинила діяльність 13 членів злочинного угруповання, яке займалось вербуванням у 22 областях України та подальшою трудовою експлуатацією 94 осіб на сільськогосподарському підприємстві в Одеській області. Слідчими розпочато кримінальне провадження щодо торгівлі людьми²⁹⁶.

3.5. Міжнародне співробітництво

У зв'язку з продовженням Росією протиправних дій щодо військовослужбовців ВМС України в територіальних водах України МЗС України передало МЗС Росії ноти протесту²⁹⁷. Україна закликала ЄС та держави-члени відреагувати на використання сили Росією у Керченській протоці санкціями²⁹⁸. Низка країн прийняли заяви із засудженням агресії РФ щодо України, зокрема Німеччина²⁹⁹, США³⁰⁰, Польща³⁰¹, Швеція³⁰², Румунія³⁰³. Звільнити українських моряків і повернути Україні кораблі

²⁹¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/na-zaporizhchini-migracijnoyu-sluzhboyu-pidpisano-memorandum-pro-spiivpracyu-z-golovnim-teritorialnim-upravlinnyam-yusticzij.html>

²⁹² <https://dmsu.gov.ua/news/region/perevirki-organiv-reestracij-chernigivshini-trivayut.html>

²⁹³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-golovnomu-ekspertno-kriminalistichnomu-centri-derzhprikordonsluzhbi-vidbulasya-robocha-zustrich-z-predstavnikami-derzhavnoi-migracijnoi-sluzhbi-ukraini/>

²⁹⁴ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1188-18>

²⁹⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-sumshchini-spiivrobotniki-derzhprikordonsluzhbi-ta-nacpolicii-perekrili-kanal-nelegalnoi-migracii-iz-rosii/>

²⁹⁶ <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/policzejski-zvilnili-94-lyudini-yaki-shukali-zarobitok-a-opinilisya-u-nevoli-sergij-knyaziev/>

²⁹⁷ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/69025-zajava-mzs-ukrajini-shhodo-prodovzhennya-rosijskoju-federacijeu-protipravnih-dij-proti-vijskovosluzhbovciv-vms-zs-ukrajini>

²⁹⁸ <http://bit.ly/2CBg3Pj>

²⁹⁹ <https://www.cducsu.de/presse/pressemitteilungen/russische-provokationen-gegen-ukraine-stellen-neue-eskalationsstufe-dar>

³⁰⁰ <https://www.kyivpost.com/ukraine-politics/us-state-department-supports-eu-call-for-holding-russia-accountable-for-aggression-against-ukraine.html>

³⁰¹ https://www.msz.gov.pl/pl/aktualnosci/wiadomosci/stanowisko_msz_ws_incydentu_na_morzu_azowskim

³⁰² <https://twitter.com/margotwallstrom/status/1066973361345974272>

³⁰³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/26/7089840/>

закликали Австрія³⁰⁴, Латвія³⁰⁵, Естонія³⁰⁶, Фінляндія³⁰⁷, Північноатлантична рада³⁰⁸, а також високий представник ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки Федеріка Могеріні³⁰⁹, президент Європейського парламенту Антоніо Таяні³¹⁰, еврокомісар з питань європейської політики сусідства та перемовин із розширення ЄС Йоганнес Ган³¹¹. 28 листопада Міністерство юстиції України від імені Уряду звернулося до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) для захисту захоплених РФ українських військових моряків³¹². Росія продовжує всупереч міжнародному праву блокувати рух кораблів через Керченську протоку³¹³.

14 листопада новий посол Угорщини Іштван Ійдярто розпочав роботу в Україні³¹⁴. На цій посаді він замінив Ерно Кешкєня³¹⁵, якого було зафіксовано на скандальному відео «роздачі паспортів» в Береговому³¹⁶. 26 листопада в Києві відбулися українсько-угорські консультації з питань двостороннього співробітництва, під час яких сторони обговорили співпрацю у реалізації прикордонних інфраструктурних проєктів, започаткування спільного контролю на кордоні та розширення міжрегіонального співробітництва³¹⁷. Логічним продовженням цих консультацій стали комплексні українсько-угорські консультації з консульсько-правових питань, які відбулися 28 листопада у Києві, відповідно до попередніх домовленостей міністрів закордонних справ України та Угорщини. Ключовим питанням консультацій було вироблення механізмів взаємодії України та Угорщини для уникнення випадків безгромадянства та множинного громадянства. За результатами обговорення на розгляд угорської сторони передано проєкт відповідної Угоди³¹⁸.

16 листопада у Вашингтоні відбулося пленарне засідання Комісії стратегічного партнерства Україна – США, на якому було вирішено започаткувати три нові двосторонні робочі групи³¹⁹. На інавгураційних сесіях цих груп сторони вирішили, що розміщення сил міжнародної безпеки під мандатом ООН на підконтрольних Росії територіях Донецької та Луганської областей, включно з українсько-російським кордоном, створить необхідні безпекові умови для повної імплементації Мінських домовленостей. Також сторони обговорили зусилля України у забезпеченні потреб ВПО,

³⁰⁴ <https://www.apa.at/Site/News.de.html?id=6245703270>

³⁰⁵ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/28/7089986/>

³⁰⁶ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/26/7089841/>

³⁰⁷ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/26/7089866/>

³⁰⁸ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/27/7089964/>

³⁰⁹ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/27/7089930/>

³¹⁰ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/28/7090001/>

³¹¹ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/26/7089892/>

³¹² <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/pavlo-petrenko-minyust-zvernuvsvya-do-yespl-z-privodu-zahoplennya-rosiyeyu-ukrayinskih-vijskovosluzhbovciv>

³¹³ <https://mtot.gov.ua/ua/rf-blokuye-ruh-korabliv-cherez-kerchensku-protoku>

³¹⁴ <http://bit.ly/2SiIvuN>

³¹⁵ <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/11/2/7088940/>

³¹⁶ <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2541093-u-beregovomu-ukraincam-vidaut-ugorski-pasporti-pid-klatvu-ta-sampanske.html>

³¹⁷ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/68968-rozvitok-prikordonoji-infrastrukturi--spilynij-interes-ukrajini-ta-ugorshhini>

³¹⁸ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/69024-u-kijevi-vidbulisya-kompleksni-ukrajinsyko-ugorsyki-konsulytaciji-z-konsulysyko-pravovih-pitany>

³¹⁹ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/68612-u-vashingtoni-vidbulosya-zasidannya-komisiji-strategichnogo-partnerstva-ukrajina--ssha-spilyna-zajava>

покращення свободи пересування та вдосконалення доступу до урядових послуг і гуманітарної допомоги для всіх українців, які постраждали від російської агресії.

Наприкінці листопада у Варшаві відбулася фінальна Конференція проекту з розвитку потенціалу інтегрованого управління кордонами країн Східного партнерства (Eastern Partnership Integrated Border Management Capacity Building Project), що реалізовувався в 2014-2018 роках прикордонною агенцією Євросоюзу Frontex у взаємодії із Всесвітньою митною організацією, Міжнародною організацією з міграції та Міжнародним центром розвитку міграційної політики³²⁰. За цей час представники ДПСУ взяли участь у понад 40 навчальних заходах та координаційних зустрічах щодо інтегрованого управління кордонами, боротьби з торгівлею людьми, виявлення підроблених документів, аналізу ризиків, основоположних прав, боротьби з корупцією та міжвідомчого співробітництва. За підсумками проекту, досягнуто єдиного бачення щодо доцільності подальшого розвитку інтегрованого управління кордонами в краях Східного партнерства³²¹.

13 листопада на зустрічі високопосадовців прикордонних відомств Молдови та України був анонсований спільний проект «Дорожня карта» щодо розвитку спільного контролю на кордоні, який офіційно представлять на засіданні Консультаційної ради EUBAM у Кишиневі³²². Проект розроблений на період 2019-2022 років і передбачає впровадження спільного контролю ще у 20 пунктах пропуску, з яких 12 – на території України та 8 – на території Молдови³²³.

13-15 листопада в Румунії відбулося засідання Змішаної українсько-румунської прикордонної комісії, під час якого делегації обговорили стан виконання спільних перевірок проходження лінії державного кордону та плани на 2019 рік³²⁴. 14-16 листопада 2018 року в Києві відбулася зустріч експертів аналітичних підрозділів прикордонних відомств України та Словаччини, під час якої сторони проаналізували стан інформаційної взаємодії та ситуацію на спільному кордоні³²⁵.

8 листопада Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков під час зустрічі з новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Джоелем Ліоном висловив занепокоєність кількістю відмов, які українці отримують в ізраїльських аеропортах, і зазначив, що проблема має бути врегульована³²⁶.

У листопаді Голова ДПСУ Петро Цигикал провів низку зустрічей з міжнародними партнерами:

³²⁰ <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/frontex-concludes-four-year-eastern-partnership-project-YRfU0z>

³²¹ http://mvs.gov.ua/ua/news/16807_U_Varshavi_vidbulas_finalna_Konferenciya_chotirohrichnogo_proektu_iz_n_aro_shchennya_potencialu_integrovanogo_upravlinnya_kordonami.htm

³²² http://mvs.gov.ua/ua/news/16642_Petro_Cigikal_Ukraina_ta_Moldova_rozglyadayut_podalshiy_rozvitok_spilnogo_kontrolyu_na_derzhavnomu_kordoni_FOTO_VIDEO.htm

³²³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/%20video%20-petro-cigikal-ukraina-ta-moldova-rozglyadayut-podalshiy-rozvitok-spilnogo-kontrolyu-na-derzhavnomu-kordoni/>

³²⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-rumunii-proyshlo-24-te-zasidannya-zmishanoi-ukrainsko-rumunskoi-prikordonnoi-komisii/>

³²⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-kivi-prohodit-zustrich-ekspertiv-analitichnih-pidrozdiliv-prikordonnih-vidomstv-ukraini-ta-slovackoi-respubliki/>

³²⁶ http://mvs.gov.ua/ua/news/16582_Arsen_Avakov_Problema_peretinu_kordonu_Derzhavi_Izrail_ukrainskimi_gr_omadyanami_ma_buti_vregulovana_FOTO.htm

- 14 листопада під час зустрічі з представниками Цивільної гвардії Королівства Іспанії обговорили стан двостороннього співробітництва щодо протидії транскордонній злочинності та плани майбутньої співпраці³²⁷.
- 5 листопада під час зустрічі з керівником Турецької берегової охорони Ахметом Кендірем домовилися координувати службу у своїх морських просторах, проводити пошуково-рятувальні навчання та відновити двосторонні дружні візити кораблів³²⁸.
- 16 листопада у Варшаві під час зустрічі з Головним Комендантом Прикордонної варти Польщі Томашем Прагою обговорили питання співпраці на спільному кордоні³²⁹.
- 16 листопада під час зустрічі з виконавчим директором прикордонної агенції Євросоюзу Frontex Фабрісом Лежері обговорили подальші кроки співпраці³³⁰.

У листопаді відбулася низка міжнародних подій для обміну досвідом та навчання. 15 листопада представники ДМС Львівщини взяли участь у зустрічі представників України, Польщі та Словаччини з питань обміну досвідом у рамках виконання Угод про реадмісію та ідентифікацію іноземців у польському місті Будомеж³³¹. 14-15 листопада представники правоохоронних органів України взяли участь у роботі семінару про роль сектору безпеки у боротьбі з транснаціональними загрозами в Мінську³³². 1-2 листопада 2018 працівники ДПСУ взяли участь у тренінгу щодо застосування системи обміну попередньою інформацією про пасажирів (PNR) на національному та міжнародному рівнях у Відні³³³.

27 листопада в Києві відбувся XI Світовий конгрес українців, який обрав керівні органи організації (Виконавчий комітет, Раду директорів, Наглядний комітет) та призначив президентом СКУ Павла Грода³³⁴. Заснований у 1967 році СКУ є міжнародною координаційною організацією, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців та має мережу у 61 країні.

У листопаді відбулася низка багатосторонніх міжнародних зустрічей за участі українських високопосадовців:

- 13 листопада Міністр з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Вадим Черниш зустрівся з Віце-прем'єр-міністром з питань реінтеграції Молдови Христиною Лесник та Державним міністром з питань примирення та громадянської рівності Грузії Кетеван Цихелашвілі. Зокрема, сторони домовилися про обмін досвідом

³²⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-spivrobotnictvo-mizh-derzhprikordonsluzhboyu-ukraini-ta-civilnoyu-gvardiyu-ispanii-perebuva-na-dosit-visokomu-rivni/>

³²⁸ http://mvs.gov.ua/ua/news/16519_Derzhprikordonsluzhba_Ukraini_ta_beregova_ohorona_Turechchini_ukriply_uyut_vidnosin_v_interesah_oboh_krain_FOTO_VIDEO.htm

³²⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-proviv-zustrichi-z-kerivnikom-prikordonnogo-vidomstva-polshchi-ta-nadzvichaynim-i-povnovazhnim-poslom-ukraini/>

³³⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-zustrivsyia-z-vikonavchim-direktorom-vropeyskoi-agencii-z-prikordonnoi-ta-beregovoi-ohoroni-fronteks/>

³³¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/troxstoronnya-zustrich-predstavnikov-ukrajni-polshhi-ta-slovachchini-z-pitan-obminu-dosvidu-v-ramkax-vikonannya-ugod-pro-readmisiyu-ta-identifikaciyu-inozemcziv.html>

³³² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-bilorusi-vidbuvsya-mizhnarodniy-seminar-rol-dobre-kerovanogo-i-pidzvitnogo-sektoru-bezpeki-u-borotbi-z-transnacionalnimi-zagrozami-/>

³³³ http://mvs.gov.ua/ua/news/16456_U_Vidni_predstavniki_Derzhprikordonsluzhbi_vzyali_uchast_v_seminari_OS_CE_shchodo_obminu_poperednoyu_informaciyu_pro_pasazhiriv.htm

³³⁴ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/svitovij-kongres-ukrayinciv-gotovij-buti-yedinim-golosom-ukrayini-donosyachi-pravdivu-informaciyu-pro-agresiyu-rosiyi>

реінтеграційної політики та у сфері дотримання прав людини на непідконтрольних та окупованих територіях³³⁵.

- 15 листопада Голва ДПСУ Петро Цигикал взяв участь у роботі Міжнародної конференції з безпеки кордонів і внутрішньої безпеки INSEC 2018³³⁶.
- 14-16 листопада в Албанії під час зустрічі Експертного комітету у справах Рома та Мандрівників Ради Європи (CANROM) представники ДМС разом з європейськими колегами різних відомств обговорили проблеми доступу представників ромської громади до ідентифікаційних документів у балканських країнах, Італії та Україні³³⁷.
- На початку місяця в Одесі відбувся Форум Чорноморського прикордонного співробітництва, який щороку збирає очільників прикордонної та берегової охорони прибережних країн для системного обміну інформацією про обстановку на морі³³⁸; за підсумками роботи учасники підписали Меморандум про подальшу співпрацю³³⁹.

У листопаді Міністерство соціальної політики України провело зустрічі з уповноваженими представниками Литовської Республіки³⁴⁰ та Хорватії³⁴¹ щодо напрацювання текстів міжурядових угод у сфері трудової міграції. 7 листопада відбулася церемонія укладання Угоди між Україною та Німеччиною про соціальне забезпечення та Домовленості щодо її реалізації³⁴². Угода набуде чинності після здійснення внутрішньодержавних процедур. 2 листопада Україна та Боснія і Герцеговина доопрацювали Угоду про співробітництво у сфері туризму³⁴³. 14 листопада набрали чинності персональні санкції, зокрема заборона в'їзду на територію України або транзиту через її територію, щодо деяких громадян Кореїської Народно-Демократичної Республіки³⁴⁴.

З 2 листопада набула чинності угода між Україною і Катаром про скасування візового режиму для громадян обох країн: громадяни країн можуть в'їжджати, перебувати, виїжджати та перетинати транзитом територію держави іншої сторони без віз за умови, що тривалість їхнього перебування не перевищує 90 днів протягом 180 днів³⁴⁵. Уряд Таїланду з 1 грудня 2018 року на два місяці скасував консульський збір для іноземців з 21 країни, які прибувають у країну на 15 днів, зокрема для

³³⁵ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ukrayina-moldova-i-gruziya-domovilisya-pro-stvorennya-spilnoyi-platfomi-dlya-protidivni-gibridnim-metodam-vplivu-rf>

³³⁶ http://mvs.gov.ua/ua/news/16675_Prikordonniki_proveli_ponad_1200_spilnih_patrulyuvan_z_yakih_832_na_teritorii_sumizhnih_krain_chleniv_S_Petro_Cigikal.htm

³³⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/protyagom-ostannix-3-rokiv-blizko-85-tisyach-romiv-otrimali-dokumenti-v-ukrajini.html>

³³⁸ http://mvs.gov.ua/ua/news/16558_Petro_Cigikal_CHerez_viyskovu_agresiyu_Rosii_Ukraina_v_ramkah_naroshchennya_morskoj_komponenti_reformu_Morsku_ohoronu.htm

³³⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/%20video%20-chornomorskiy-forum-uchasniki-pidpisali-memorandum-pro-podalshu-spivpracyu/>

³⁴⁰ <https://www.msp.gov.ua/news/16305.html>

³⁴¹ <https://www.msp.gov.ua/news/16252.html>

³⁴² <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ukrayina-ta-federativna-respublika-nimechchina-rozvivatimut-spivpracyu-u-sferi-socialnogo-zabezpechennya>

³⁴³ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ukrayina-ta-bosniya-i-gercegovina-viznachili-prioriteti-ekonomichnogo-spivrobitnictva-u-sferi-turizmu-transportu-energetiki-ta-agrarnogo-sektoru>

³⁴⁴ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2018-%D1%80>

³⁴⁵ <https://www.facebook.com/833291756779168/photos/a.833609710080706/1753206804787654/?type=3&theater>

громадян України³⁴⁶. Водночас закінчилися переговори між Україною та Таїландом про скасування візових вимог для громадян України, що прибувають до Таїланду з туристичною метою на термін до 30 діб. Дата запровадження безвізу буде відома після виконання підготовчих робіт тайською стороною³⁴⁷. 21 листопада схвалено проект угоди з Шрі-Ланкою про те, що громадяни обох країн, які користуються дипломатичними, службовими або офіційними паспортами можуть в'їжджати, виїжджати, прямувати транзитом та перебувати без віз на території іншої держави упродовж строку, що не перевищує 30 днів протягом 60 днів. Дата початку безвізу для цих категорій громадян буде повідомлена додатково після укладення угоди³⁴⁸.

3.6. Висвітлення у ЗМІ, дослідження, громадська думка з міграційних питань

Огляд порушень прав людини на окупованих східних територіях за жовтень опублікувала благодійна організація «Восток SOS»³⁴⁹. Дайджест свободи пересування за жовтень опублікувала благодійна організація «Донбас SOS»³⁵⁰, а також підготувала матеріал про роль системи «Аркан» у процесі верифікації для виплат ВПО³⁵¹.

27 листопада Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України організував конференцію «100-річчя НАН України: внесок у дослідження міграційних процесів на зламі тисячоліть»³⁵².

Журналісти BBC Україна підготували матеріал про трудову міграцію українців з Польщі³⁵³. Європейська правда опублікувала статтю, в якій роз'яснює, чому Верховна Рада має схвалити нові правки до закону «Про освіту»³⁵⁴. Канал «1+1» підготував сюжет про толерантність та ставлення українців до людей інших національностей³⁵⁵.

Європейська правда опублікувала матеріал про позицію Туреччини щодо причини міграційної кризи в ЄС³⁵⁶ та про призупинення безвізового режиму для Молдови³⁵⁷.

Наталія Науменко озвучила позицію ДМС щодо питання законного перебування іноземців, які захищають Україну на Сході³⁵⁸. Міністр соціальної політики України Андрій Рева дав ексклюзивне

³⁴⁶ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/7/7089077/>

³⁴⁷ <https://www.facebook.com/ukr.embassy.thailand/photos/a.707681315980769/2018980934850794/?type=3&theater>

³⁴⁸ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-proektu-ugodi-mizh-kabinetom-ministriv-ukrayini-ta-uryadom-demokratichnovi-socialistichnovi-respubliki-shri-lanka-pro>

³⁴⁹ <https://vostok-sos.org/prava-lyudyny-v-okupovanykh-donetskii-ta-luhanskii-oblastiakh-zhovten-2018/>

³⁵⁰ <http://www.donbasssos.org/peresechenie/>

³⁵¹ http://www.donbasssos.org/arkan_chel_factor/?fbclid=IwAR1-aXspdQLqF5qibp1kN8i6wEPAahOmM16YygcE1LMLcqm9vznmH7DULyg

³⁵² <https://www.idss.org.ua/index>

³⁵³ https://www.bbc.com/ukrainian/features-46124167?fbclid=IwAR2akX6y_WBNkhNGJIUrxR63m9WIZG0WKKUtPfpNep3aU1Ue4GcEgDoxV8

³⁵⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/11/21/7089636/>

³⁵⁵ <https://1plus1.ua/snidanok-z-1-1/video/ak-inozemcam-zivetsa-v-ukraini>

³⁵⁶ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/11/13/7089204/?fbclid=IwAR1PJa8oAj5LdUYvCTCxdXjw-TML-b6jfcNcBMASaGpUGjxJID1XeDK4Lg>

³⁵⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/11/14/7089371/>

³⁵⁸ http://mvs.gov.ua/ua/news/16576_Pitannya_zakonного_perebuвання_bilshosti_inozemciv_yaki_zahishchayut_Ukrainu_na_shodi_mozhna_vregulyuvati_v_ramkah_chinnogo_zakonodavstva.htm?fbclid=IwAR0k3nWGoPBMIZo4VFjrMrD2yX3nH0hGddHT5GQa2u-GbvuO-Qzrw1izVVs

інтерв'ю Радіо Свобода³⁵⁹. Європейська правда опублікувала позицію заступника Міністра закордонних справ Олени Зеркаль щодо агресії РФ в Азові³⁶⁰.

Прикордонна агенція Євросоюзу Frontex опублікувала міграційні тенденції за жовтень³⁶¹. Міжнародна організація з міграції опублікувала World Migration Report 2018³⁶². Європейський парламент опублікував дослідження щодо використання в ЄС механізму надання громадянства та дозволу на проживання на основі інвестицій³⁶³. Група експертів Ради Європи з боротьби з торгівлею людьми (GRETA) підготувала доповідь, у якій вказується значний прогрес України в боротьбі з торгівлею людьми та зазначається, що слід збільшити зусилля щодо запобігання трудовій експлуатації та надання ефективної допомоги постраждалим особам³⁶⁴.

---

³⁵⁹ <https://www.radiosvoboda.org/a/29602708.html>

³⁶⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2018/11/26/7089884/>

³⁶¹ <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/migratory-flows-in-october-down-by-a-third-spain-accounts-for-60-of-detections-ppaQPH>

³⁶² <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2018>

³⁶³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/627128/EPRS_STU\(2018\)627128_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/627128/EPRS_STU(2018)627128_EN.pdf)

³⁶⁴ <https://rm.coe.int/greta-2018-20-fgr-ukr-en/16808f0b82>